

МУЗЫКА

Жалпы орто билим берүүчү мектептердин
1-классы үчүн окуу китеби

Өзбекстан Республикасынын Элге билим берүү
министрлиги тарабынан басууга сунушталган

Жаңы басылым

1



ТАШКЕНТ
2021



УЎК 78(075)
КБК 74.268.53
85.3я7
М 90

Авторлор:

Надим Нархожаев, Гулнора Ганиева

Рецензенттер:

- Ш. Ёрматов** – Ўзбекстан эл артисти, Ўзбекстан мамлекеттик консерваториясынын профессору;
- Г. Мансурова** – Р. Глиэр атындагы Республикалык адистештирилген музыкалык мектебинин хор дирижёру бөлүмүнүн башчысы;
- Б. Ашуров** – Ўзбекстан мамлекеттик консерваториясынын Илимий-педагогикалык адистерди даярдоо бөлүмүнүн башчысы. Искусство таануу илимдери боюнча философия доктору (PhD);
- Б. Изатуллаева** – Ташкент облусунун Ташкент районундагы 29-мектептин музыка маданияты предметинин мугалими.

ШАРТТУУ БЕЛГИЛЕР:



– ата-энең, бир туугандарыңдын жардамы менен үйрөн



– угабыз



– ырдайлы



– музыка сабаты



– музыка дептериңде аткар



– музыкалык чыгармачылык



– сабак аяктады

Иш дептери үчүн:



– Чекиттерди бириктирип, фигура жана нота элементтерин жазууну үйрөн.



– Фигураларды чекиттер боюнча чийип, аларды боё.



– Бышыктоо үчүн тапшырма.

Республикалык максаттуу китеп фондунун каражаттары эсебинен басылды.

Оригинал макет жана дизайн концепциясы Республикалык билим берүү борбору тарабынан иштелип чыкты.

ISBN 978-9943-7115-1-8

© Республикалык билим берүү борбору, 2021



I БӨЛҮМ. БИЗ ЖАКТЫРГАН КҮҮ ЖАНА ЫРЛАР



УРМАТТУУ БАЛДАР!

Сыйкырдуу музыка дүйнөсүнө койгон алгачкы кадамыңар куттуу болсун! Бул саякатта сага устаттарың эң жакын көмөкчүң болушат. Балким сен искусство адамы болбостурсуң, бирок музыка ааламы менен таанышуу жашооңду кызыктуу кылууга жардам берет.

Колуңдагы окуу китеби аркылуу музыканын алгачкы сабактары менен таанышасың.

Музыка сенин туруктуу жолдошуң болсун!





1-сабак



ЫРДОО ЭРЕЖЕЛЕРИ

Ырды туура ырдоо үчүн, алгач аны кунт коюп угуу керек.

Ырды тулку-бойду түздөп, тик туруп же отуруп ырдоо керек.

Ырдаардан мурун шашпастан дем ал.

Ийининди көтөрбө.

Сөздүн ортосунда дем алба.

Ырдагы сөздөр анык угулушу үчүн үндүү жана үнсүз добуштарды туура айтуу керек.

Ырдаганда үнүң жеңил жана кооз угулсун. Добуштарды созуп ырда.

Ырды түшүнүктүү, угуучуларга жагымдуу кылып ырдоо керек.

Ырды мугалимдин колунун жаңсоосуна карап ырдаганга үйрөн.

А – у дегенде добуш төмөндөн жогоруга чыгат.

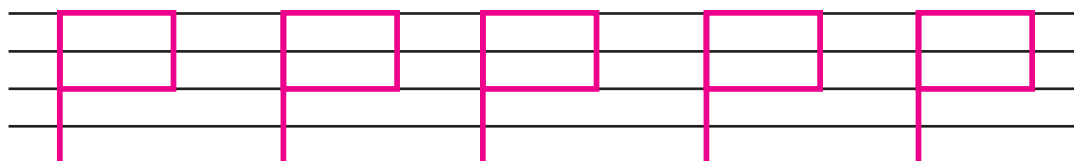
А

У

О

И

Э



ЎЗБЕКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МАМЛЕКЕТТИК ГИМНИ

Сөзү А. Ариповдуку

Музыкасы М. Бурхановдуку





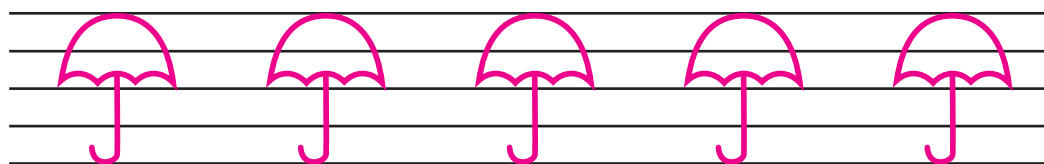
2-3-сабактар

ДОБУШТАР. ШООКУМДУУ ЖАНА МУЗЫКАЛЫК ДОБУШТАР



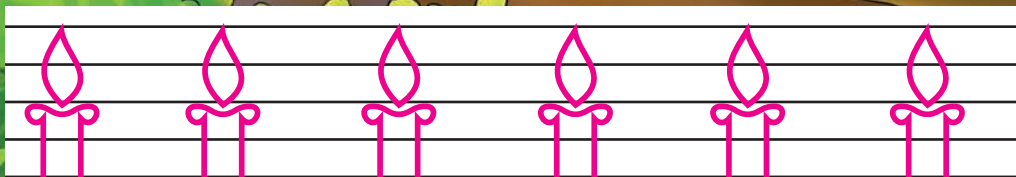
Айлана-чөйрөбүздө ар түрдүү добуш-
тар учурайт. Булар шоокумдуу жана
музыкалык добуштар болуп саналат.

Шоокумдуу добуштарга жаныбарлардын
үнү, жамгырдын шыбырты, шамалдын
күркүрөгөн үнү сыяктуу добуштар мисал
боло алат.



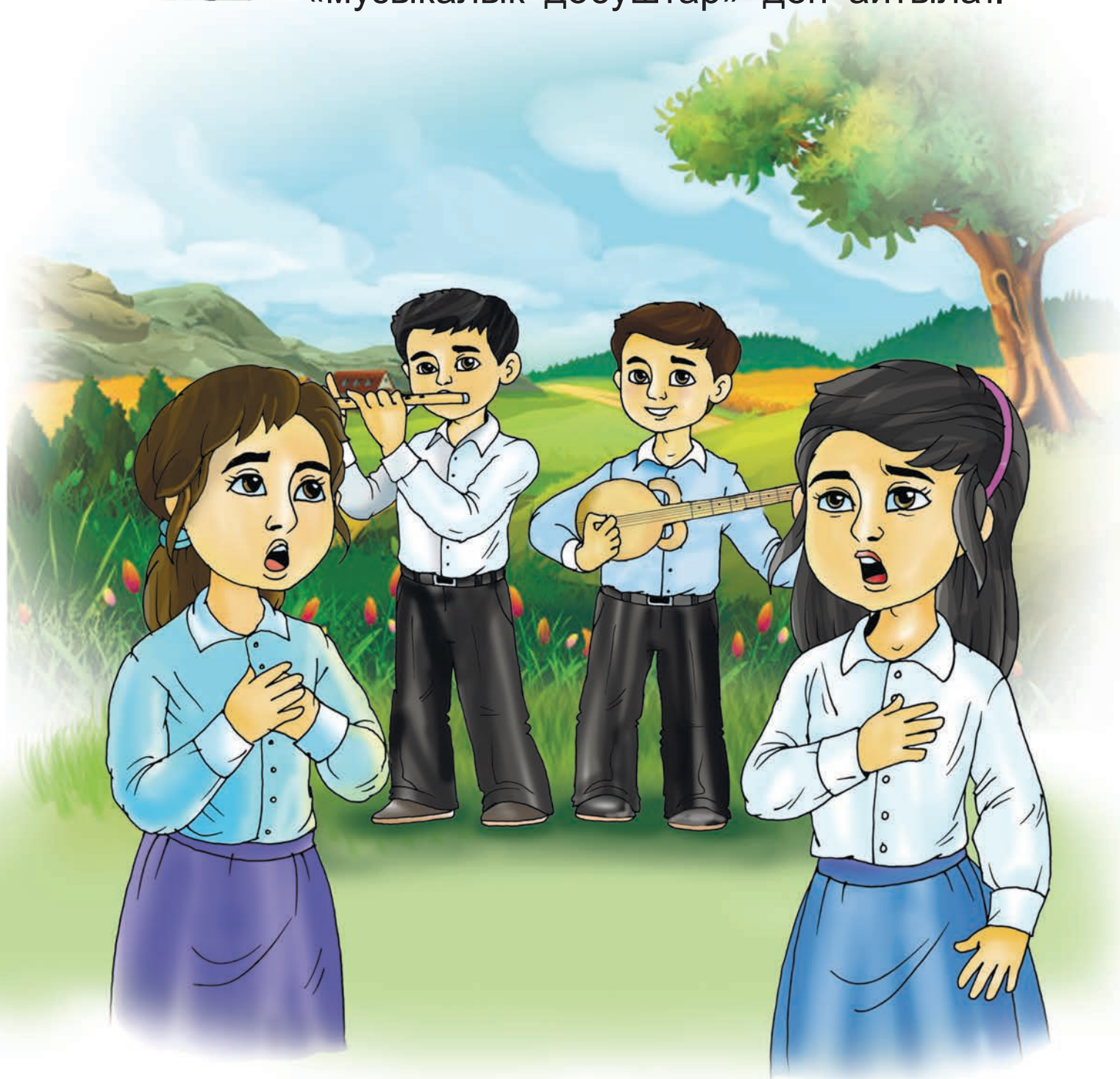


Ошондой эле, нерселердин бири-бирине тийишинин натыйжасында пайда болгон добуштарда «шоокумдуу добуштар» деп айтылат.





Ыр ырдаганда жана аспаптарда
ойногондо жаңырган добуштар
«музыкалык добуштар» деп айтылат.





АНДИЖОН ПОЛЬКАСИ

Ўзбек элдик күү
Н. Нархожаев кайта иштеген



МЕКТЕП ЎРЫ

Сөзү **Ж. Абдыкалыковдуку**
Музыкасы **А. Мурзабаевдыкы**



Жаркылдатып кабагын,
Агай берет сабагын.
Ар күн окуп талыкпай,
Терең билим аламын.
Агай берет сабагын,
Терең билим аламын.

Сүйкүмдөтүп жамалын,
Эже берет сабагын.
Күндө барып мектепке,
Жаңылыкка канамын.
Эже берет сабагын,
Жаңылыкка канамын.

Биз мектепке барабыз,
Терең билим алабыз.
Мектебибиз жөнүндө,
Ырдап көңүл ачабыз.
Терең билим алабыз,
Ырдап көңүл ачабыз.



Музыкалык жана шоокумдуу добуштарды аныкта.



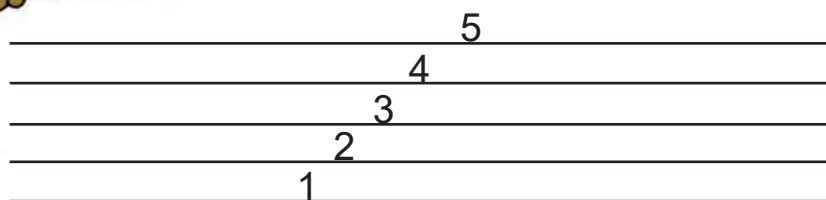


4-сабак

НОТА СЫЗЫГЫ ЖӨНҮНДӨ ТҮШҮНҮК



Музыкалык добуштар ноталар менен жазылат. Ноталар жазылуучу беш сызык «НОТА СЫЗЫГЫ» деп аталат.

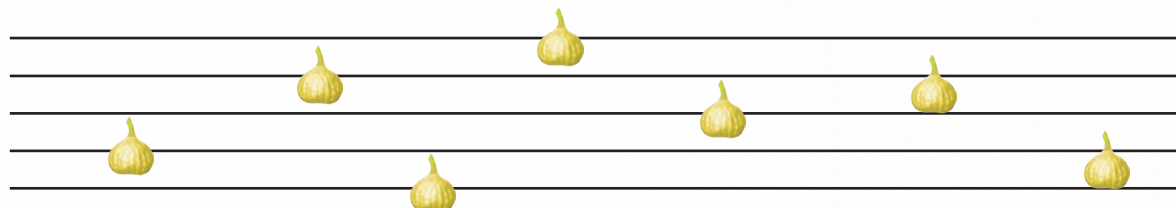


Д. Амануллаеванын музыкасы жана П. Муминдин ырынын негизинде жаратылган “ANJIR” ырын өзбек тилинде ырда.

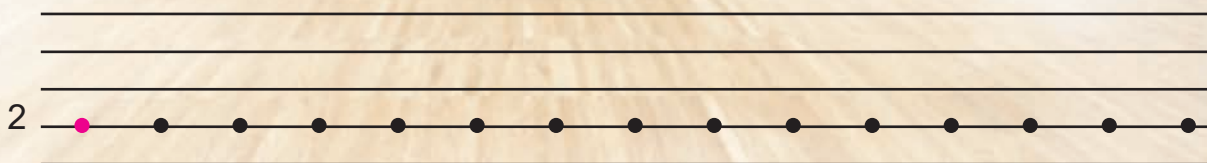
Anjir qiziqdir o'zi,
Lekin bittadir ko'zi.
Aytaqolay oldindan,
Rangi qolmas oltindan.

Pishsa o'zi-o'zidan,
Asal tomar ko'zidan.
Mazza qilamiz axir,
Kuzda yeganda anjir.

Айтчи, анжир кайси сызыкта жайгашкан?



РАКС
Музыкасы *Н. Нархожаевдики*



Иш дептеринин 11-бетиндеги тап-
шырмананы аткар.

Күү – бул добуштардан түзүлгөн обон болот. Музыканын негизи күү болуп, ал өзүнүн жагымдуулугу менен бизди өзүнө тартып турат.



Өзбек элдик күү



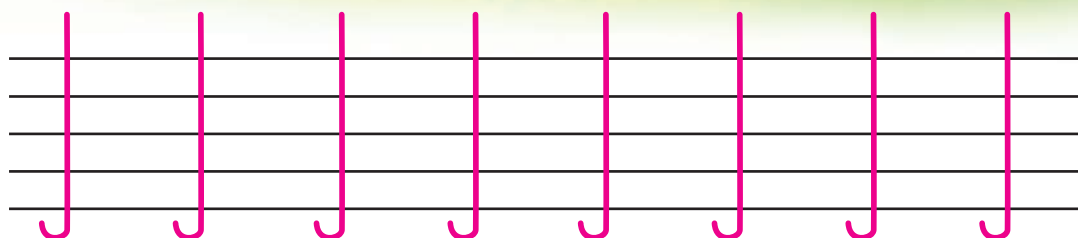


КУЗДӨ

Сөзү А. Токомбаевдики
Музыкасы А. Малдыбаевдики

Керилген жер бети,
Алтындай келбети.
Тоо болуп жыйналат,
Эмгектин бермети.

Жалбырак дирилдейт,
Өткөн күн билинбейт.
Шымаланган дыйкандар,
Түшүмгө күлүңдөйт.



7-8-сабактар

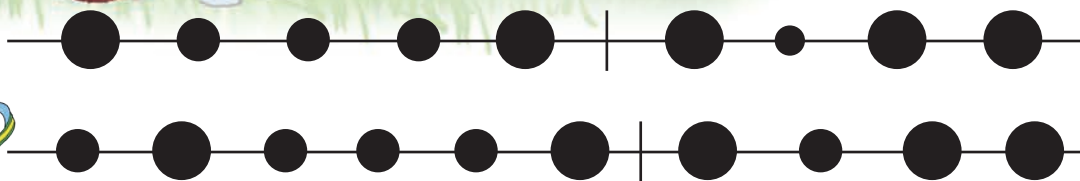
БИЗ ЖАКТЫРГАН ЫРЛАР



Күүгө салынган ыр саптары “Ыр”
деп айтылат.



ОЛМАЧА АНОР
Ўзбек элдик күү





Ырдаганда сөздөрдүн анык жана түшүнүктүү болушуна көңүл бөл-гүлө.

Д. Амануллаеванын музыкасы жана П. Муминдин ырынын негизинде жаратылган “**OLMA**” ырын өзбек тилинде ырда.

Olmani qarang, olmani qarang,
Yuzlari tarang.
Shoxda qaltirar, shoxda qaltirar,
Rangi yaltirar.

Ketmas uzilib, ketmas uzilib,
Turar tizilib.
Kim olma yesa, kim olma yesa,
Maza-yu maza!





9-сабак

МУЗЫКАЛУУ ОЮНДАР



Ыр ырдап ойнолуучу оюндар «музыкалуу оюндар» деп айтылат.



АК ТЕРЕК, КӨК ТЕРЕК

Кыргыз эл ыры

Ак терек, көк терек,
Бизден сизге ким керек.
Санитарка жетишпейт,
Салый бизге эң керек.





КОЁНУМ

Сөзү *А. Токтомушевдики*
Музыкасы *А. Малдыбаевдики*

Коёнум, ой, коёнум!
Капустага тойбодуң.
Көлөкөңдү тааныбай,
Коркоктугуң койбодуң.

Эркин өсүп ойной бер,
Эң бир сонун биздин жер!
Дос бололу, коёнум,
Өзүң оттоп, өзүң кел.





II БӨЛҮМ. МУЗЫКА ААЛАМЫНА САЯКАТ



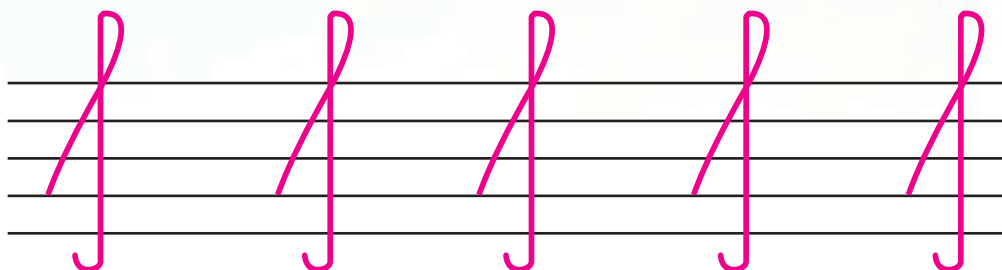
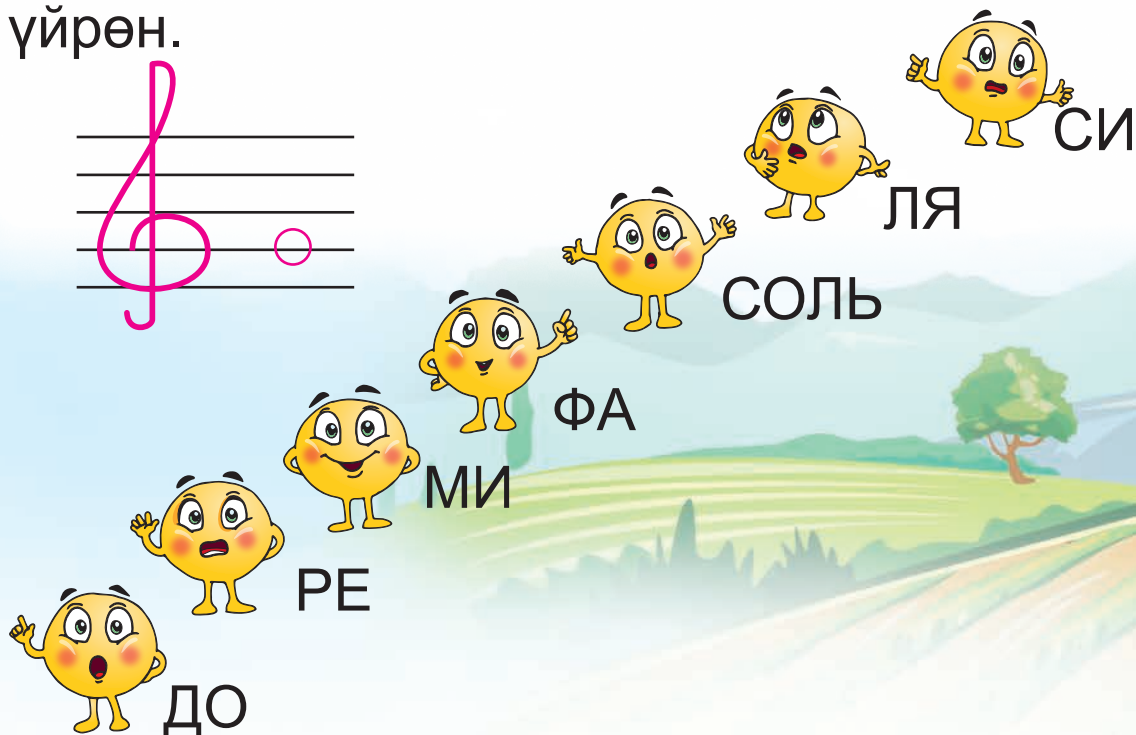
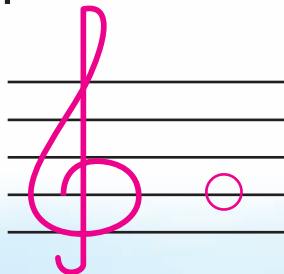
1-сабак

СКРИПКАЛЫК АЧКЫЧ



Скрипкалык ачкычтын айлана бөлүгү нота сызыгынын экинчи сызыгын камтып алат. Экинчи сызыкта **соль** добушу жазылат. Бул ачкыч «**соль ачкычы**» деп да аталат.

Скрипкалык ачкычты сулуу жазганга үйрөн.

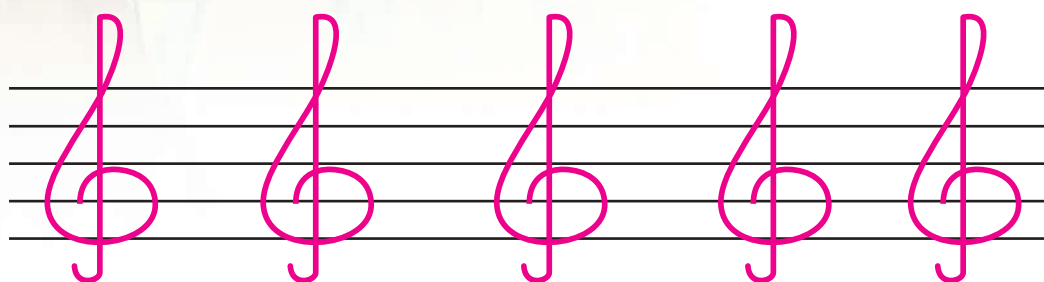


УКМУШ АЧКЫЧ

Ар бир үйдүн эшиги,
Ачкыч менен ачылат.
Ноталардын ар дайым,
Ачкычы бар жумшак.
Соль нотасын кучактап,
Соль ачкычы жайгашкан.
Жаңырган күүгө күлөм,
Башчы болот ал дайым.



Иш дептеринин 20-бетиндеги тапшырманы аткар.





ЮРИШ МАРШИ

Музыкасы *Ф. Назаровдуку*

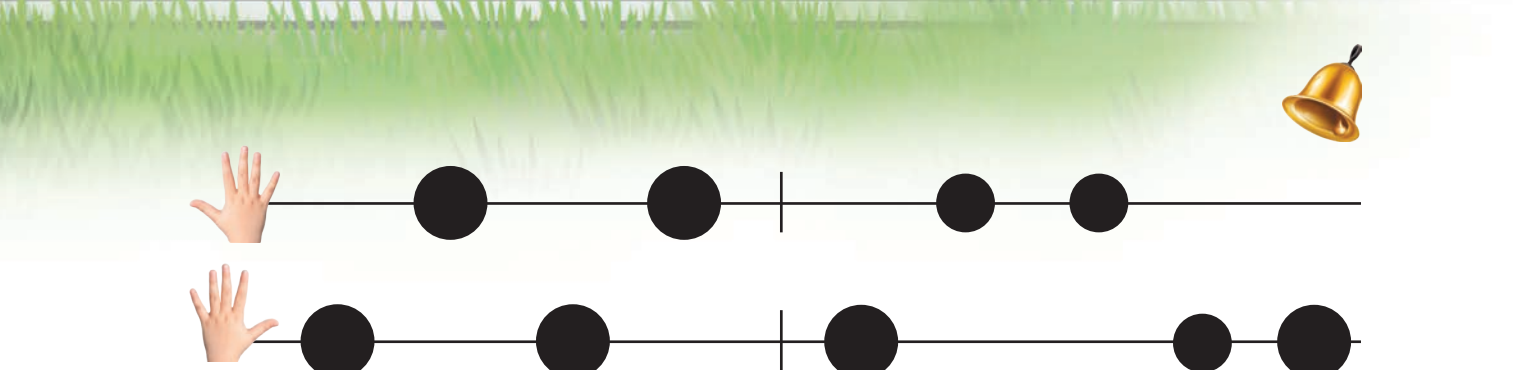
Угабыз, музыкага ылайык кадам таштап
жүрүштү үйрөнөбүз.





**Н.Нархожаевдин музыкасы жана
Р. Толибдин ырынын негизинде
жаратылган “Bir, ikki, uch...” ырын
өзбек тилинде ырда.**

Shaxdam, shaxdam tashlang qadam,
Bir, ikki, uch... bir, ikki, uch...
Kuchga to'ling, sog'lom bo'ling, } 2 марта
Bir, ikki, uch... bir, ikki, uch...



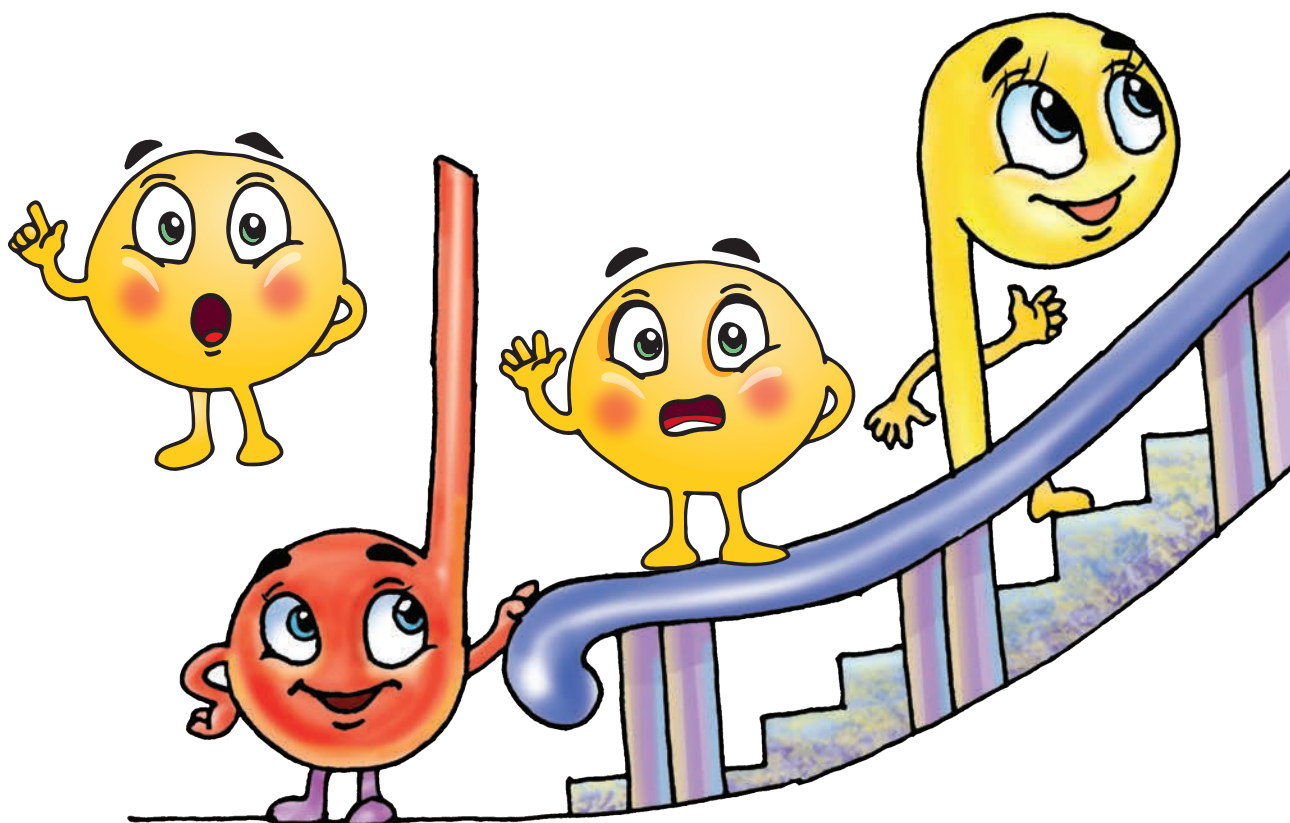


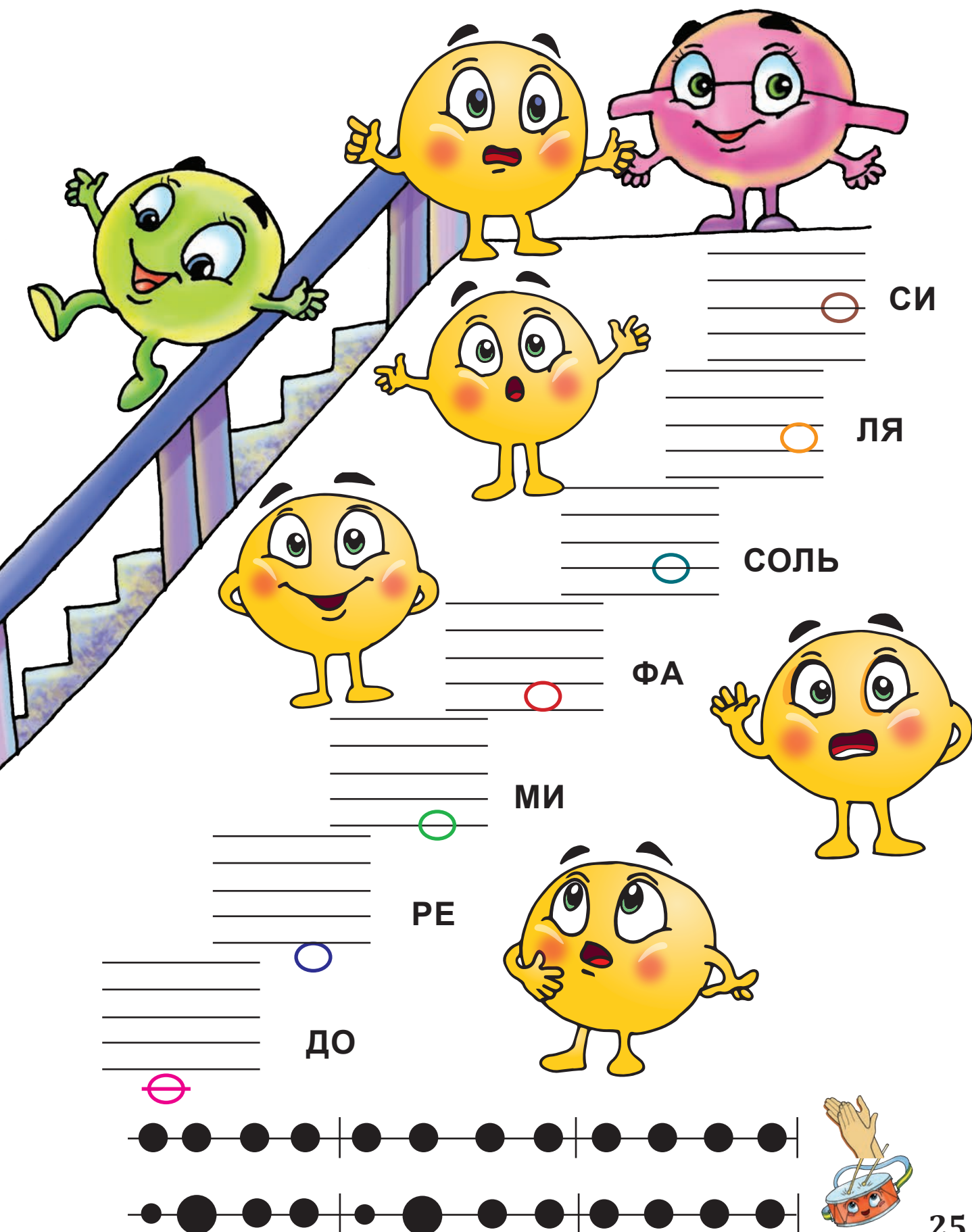
НОТАЛАРДЫН АТАЛЫШЫ



Д. Амануллаеванын музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылган “ZINA” ырын өзбек
тилинде ук.

Yuqoriga olib chiqar asta-asta,
Qadam qo'ysang, tushiradi yana pastga.
Qani, bir bor o'zingni sina, udir nima?
Qani, bir bor o'zingni sina, udir zina!







ОЙ, ЭНЕКЕ

Сөзү *А. Токомбаевдики*
Музыкасы *А. Малдыбаевдики*

1. Ой акылман,
Ой акылман энеке!
Колуңда бар,
Колуңда бар береке.
2. Кечиктирбе,
Кечиктирбе тамактан,
Кечикпейин,
Кечикпейин сабактан!
3. Балдар мага,
Балдар мага күлбөсүн.
Шылдың кылып,
Шылдың кылып
жүрбөсүн!
4. Ой энеке,
Ой энеке, барайын,
Мыктап билим,
Мыктап билим
алайын!





**Ыр сөз жана обондордон турат.
Сөз тамгалар менен, обон ноталар
менен жазылат.**



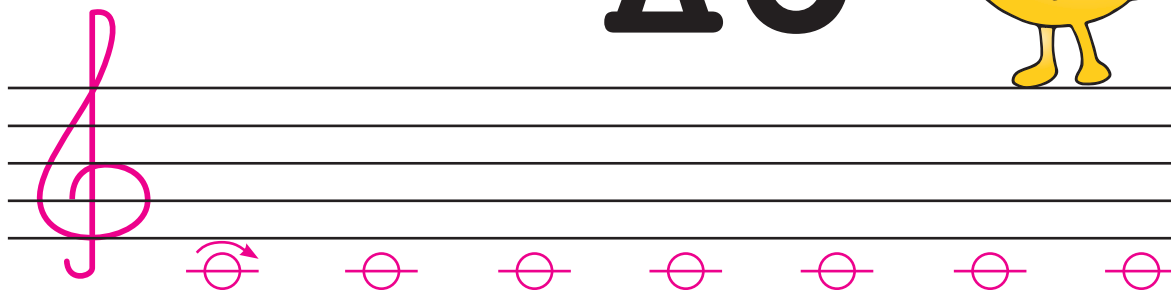


4–5-сабактар

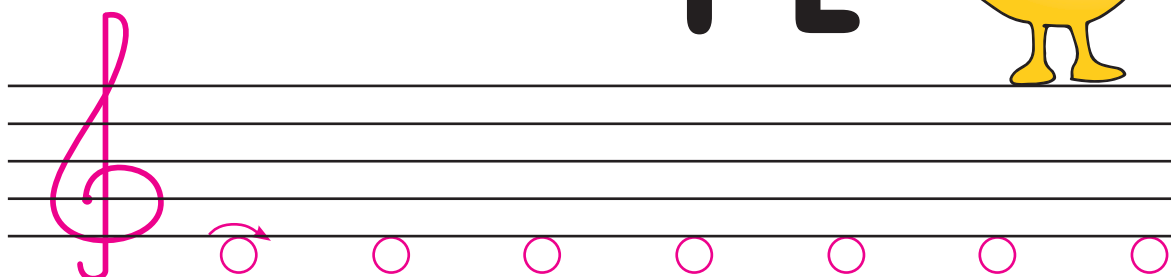
БҮТҮН НОТА



ДО



РЕ

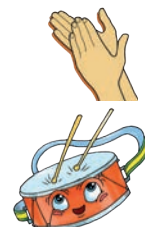




**Ж. Нажмиддиновдун музыкасы жана
М. Зайнитдинованын ырынын негизинде
жаратылган “PIANINO” ырын өзбек
тилинде ук.**

Do, re, mi, fa, sol, Iya, si,
Maktab pianinosi.
Klavishi oq-qora,
Havasing kelar, qara.

Bir, ikki, uch, o'ng oyoq,
Ohangga soling quloq.
Yangroq kuyga jo'r bo'lib,
Qo'shiq aytamiz quvnoq.





ОКУУ, ОКУУ

Сөзү *А. Токомбаевдики*
Музыкасы *Н. Давлесовдуку*

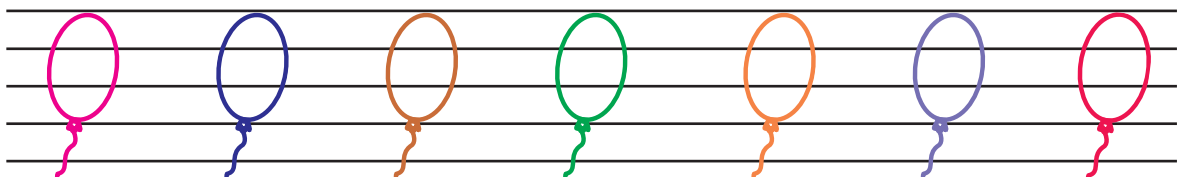
Китеп менин акылым, акылым,
Китеп менин жакыным, жакыным.
Мугалимдин сүйлөгөн, сүйлөгөн,
Осуятын үйрөнөм, үйрөнөм.

К а й ы р м а :

Мугалим эжей айткан,
Мугалим агай айткан,
Окуу, окуу деп айткан,
Окуу жайын көп айткан, көп айткан.

Эжей, агай сүйлөгөн, сүйлөгөн,
Осуятын үйрөнөм, үйрөнөм.
Бизге берген бактыны, бактыны,
Теңештирем күн менен, күн менен.

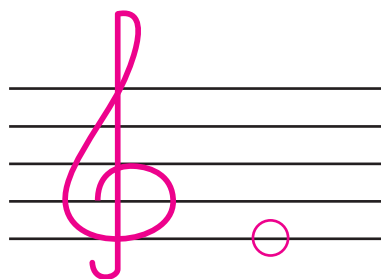
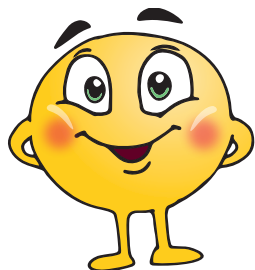
К а й ы р м а :



Атамекен тирегим, тирегим,
 Сен деп согот жүрөгүм, жүрөгүм.
 Таалайыма кубанам, кубанам,
 Талбай окуп жүрөмүн, жүрөмүн.
 К а й ы р м а .



6–7-сабақтар

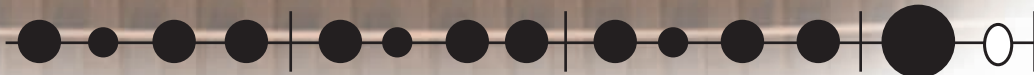


МИ



КАРИ НАВО

Ўзбек элдик күү
Н. Нархожаев кайта иштеген



**Н. Нархожаевдин музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылган “ARCHA BAYRAM” ырын
өзбек тилинде ырда.**



Hammani ham etar xurram
Barcha bayram, barcha bayram.
Rosa, rosa etar xurram
Archa bayram, archa bayram.

N a q a r o t :

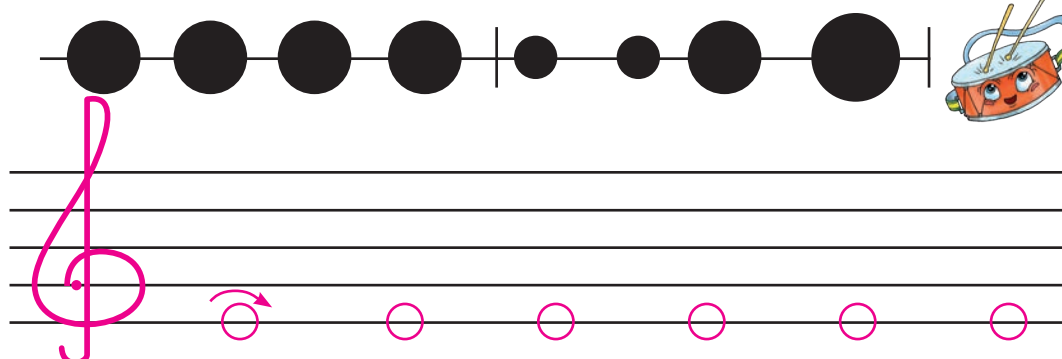
Bo'lsa hamki qancha bayram,
Eng yaxshisi – archa bayram.

O'rmonzordan qadam tashlab,
Yangi yilni kelar boshlab.
Archajonning qish faslida
Kelganligi soz aslida.

N a q a r o t :

Archamizning yaxshiligi –
To'rt faslda yashilligi.
Shoxlarida yulduzlari
Yonar hatto kunduzlari.

N a q a r o t.



БЫШЫКТОО ҮЧҮН ТАПШЫРМАЛАР

1. А – у добуштарын туура айт.



2. кандай добуш чыгарат?

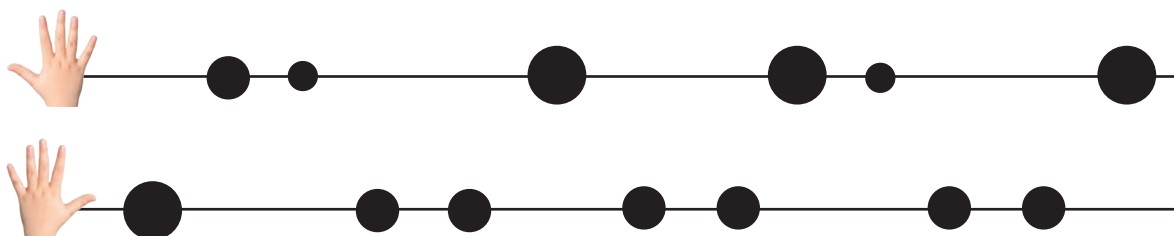


3. кандай добуш чыгарат?

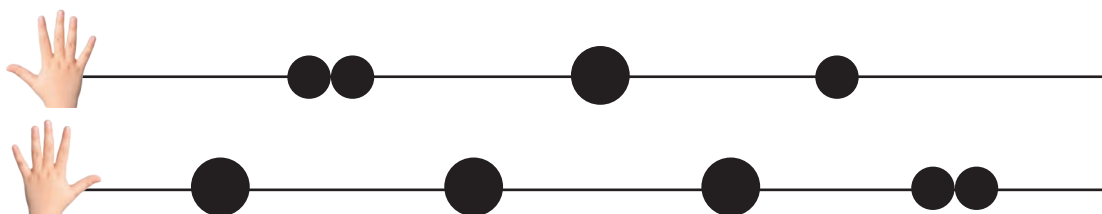


4. кандай добуш чыгарат?

5. «Андижон полькаси» күүнүн ритмин аткар.



6. «Олмача анор» күүнүн ритмин аткар.



7. Ырларды жаттап ал.

Үйгө кирди ноталар,
Кеч калыптыр нота ДО.
Сызыктарда орун жок,
Андыктан ДОго бир кеңеш:
Тезирээк жайгашкын сен, эй,
Кошумча сызыкта орун.

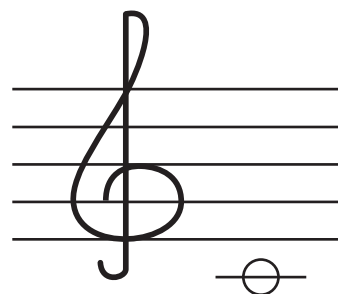
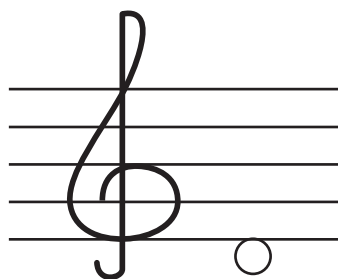
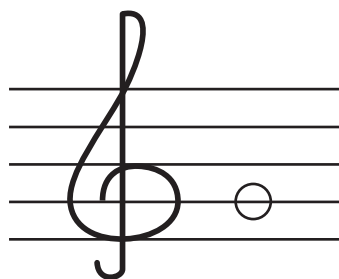
* * *

РЕ коркот бийиктиктен,
Өтө алсыздыр өзү.
Ошон үчүн дайыма,
Сызыктын астында көзү.

* * *

Биринчи сызыкта,
Кичинекей МИ жатат.
Шайыр ырларды ырдайт,
Обонго сулуулук берип.

8. РЕ нотасын тап.

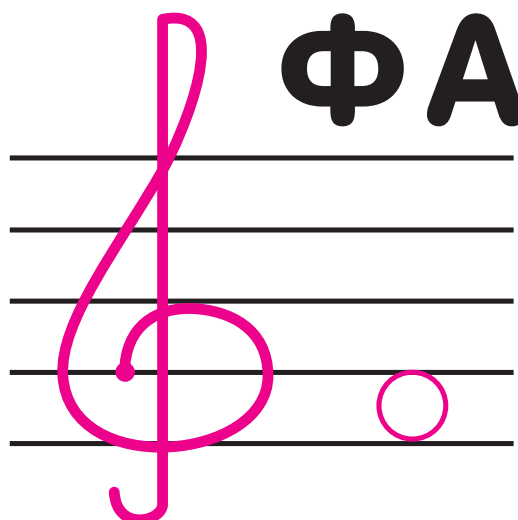


III БӨЛҮМ. МУЗЫКА САБАТЫНА САЯКАТ

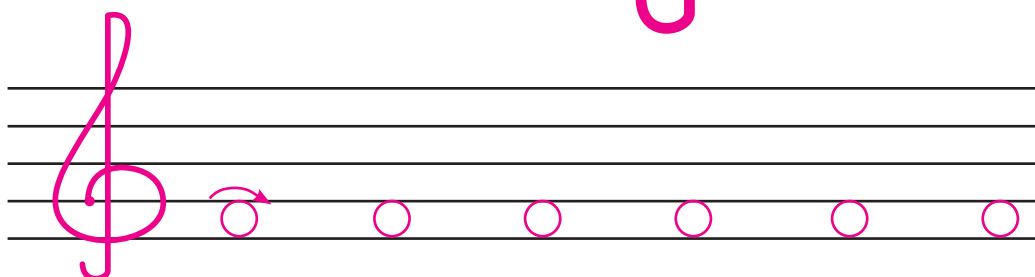
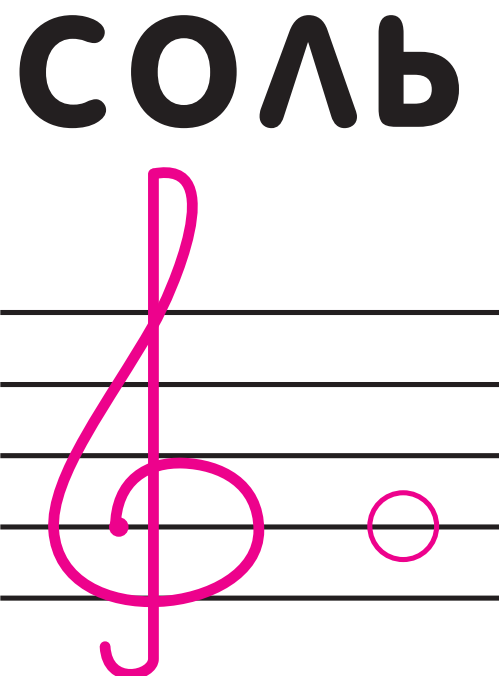
1–2-сабактар



Бир менен экинин ал,
Ортосунда жайгашкан.
Фа деп сыймыктанган,
Жүрөт дайым мээрде.



Экинчи сызыкта ал,
Жазданып жатып алган.
Ачкычка ага болуп,
Күүгө мээримин салган.





НОРИМ-НОРИМ

Ўзбек элдик күү
Н. Нархожаев кайта иштеген





**Н. Нархожаевдин музыкасы жана
Р. Толибдин ырынын негизинде жара-
тылган “BIRINCHI QOR” ырын озбек
тилинде ырда.**

Ey qor, shodsan buncha ham,
Axir erib ketasan.
Voy, voy, voy, voy.

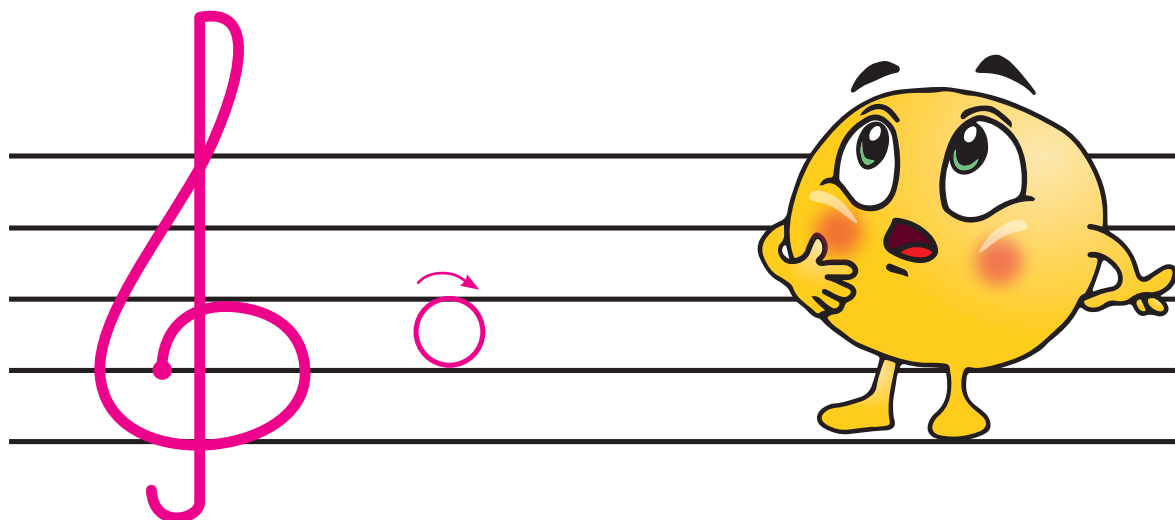
Men sizlarga bir olam
Quvonch berib ketaman.
Hoy, hoy, hoy, hoy.





Эки менен үчүнчү,
Сызыктын ортосунда.
ЛЯ нотасы жайгашкан,
Бүт обонго ылайыкташкан.

ЛЯ



Си нотасы үчүнчү,
Сызыктадыр, сен түшүн.
Агалардын ичинде,
Эң таза үн менен ырда.

СИ

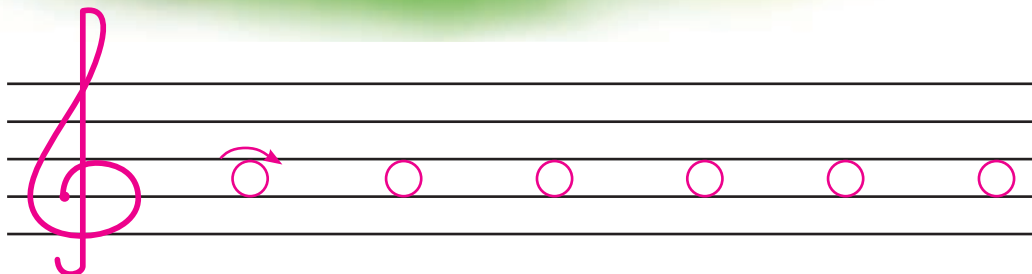




Д. Амануллаеванын музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылган “JO‘JALAR” ырын өзбек
тилинде ук.

Jo‘jalar juda qiziq,
Oyoqlari qiltiriq.
Chiqishibdi tuxumdan –
Oppoq kichkina xumdan.

“Chip-chip” deya so‘zlashar,
Oyisini izlashar.
Tovuq so‘zin uqishdi,
Yerdan uvoq cho‘qishdi.





КӨПӨЛӨК

Сөзү *А. Токомбаевдики*
Музыкасы *А. Малдыбаевдики*

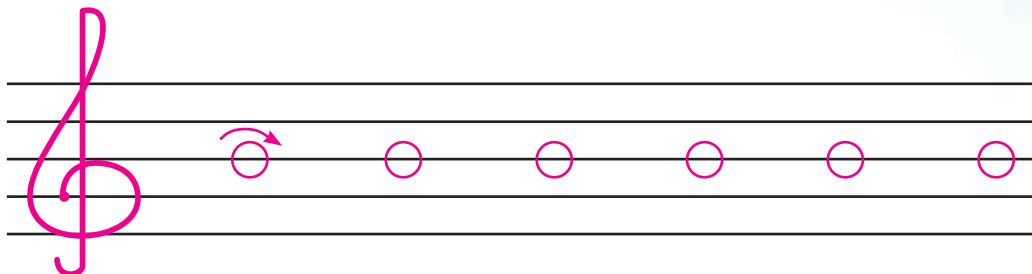
Кон, коно кой, көпөлөк!
Тоонун кары кете элек.
Мелт-калт болуп сай-сайдан,
Суу ташкындап өтө элек.

Кон, коно кой, көпөлөк!
Тоонун гүлү өсө элек.
Төргө килем төшөлүп,
Чарба малы көчө элек.

Биринч кызыл, биринч ак,
Канатыңда темгил так.
Гүлгө консо жарашкан,
Татынакай боюң чак.

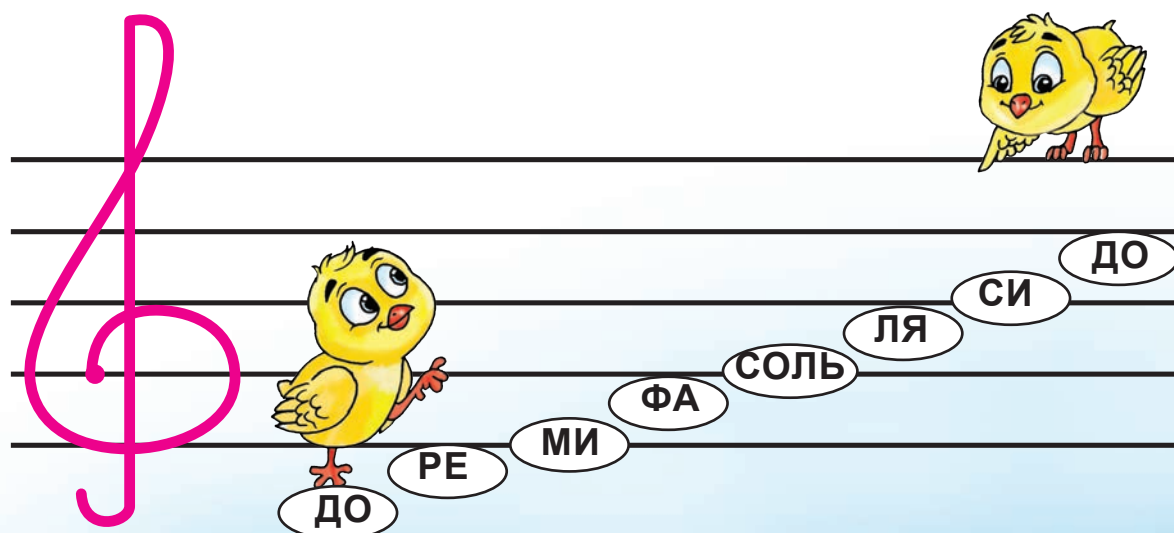


Биздин жердин гүлү көп,
Жайнап турат күлүңдөп.
Кон, коно кой, көпөлөк,
Учуп кетпей көкөлөп!



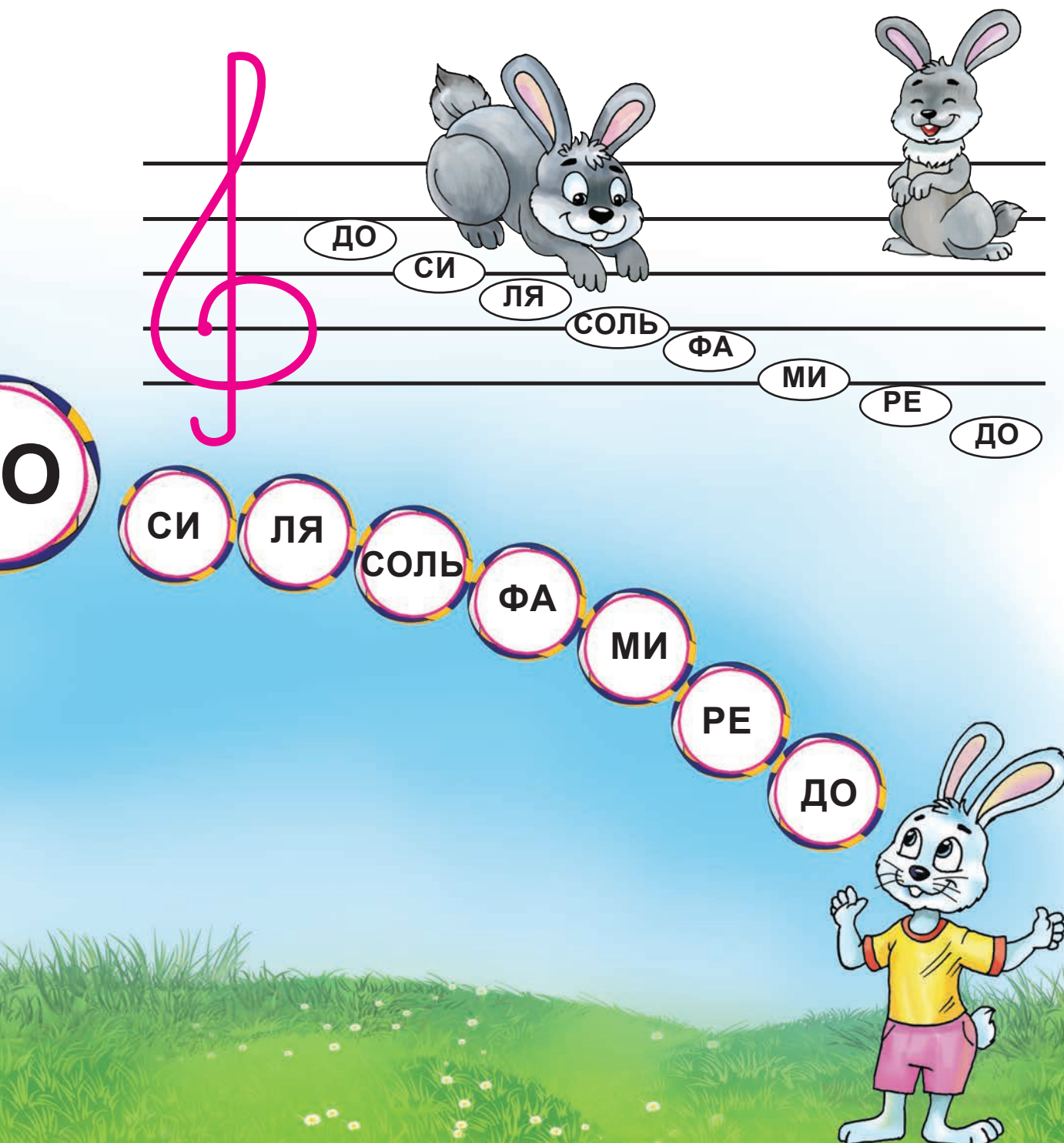


НОТАЛАРДЫН АТАЛЫШТАРЫ ЖАНА АЛАРДЫН ЫРААТТУУЛУГУ





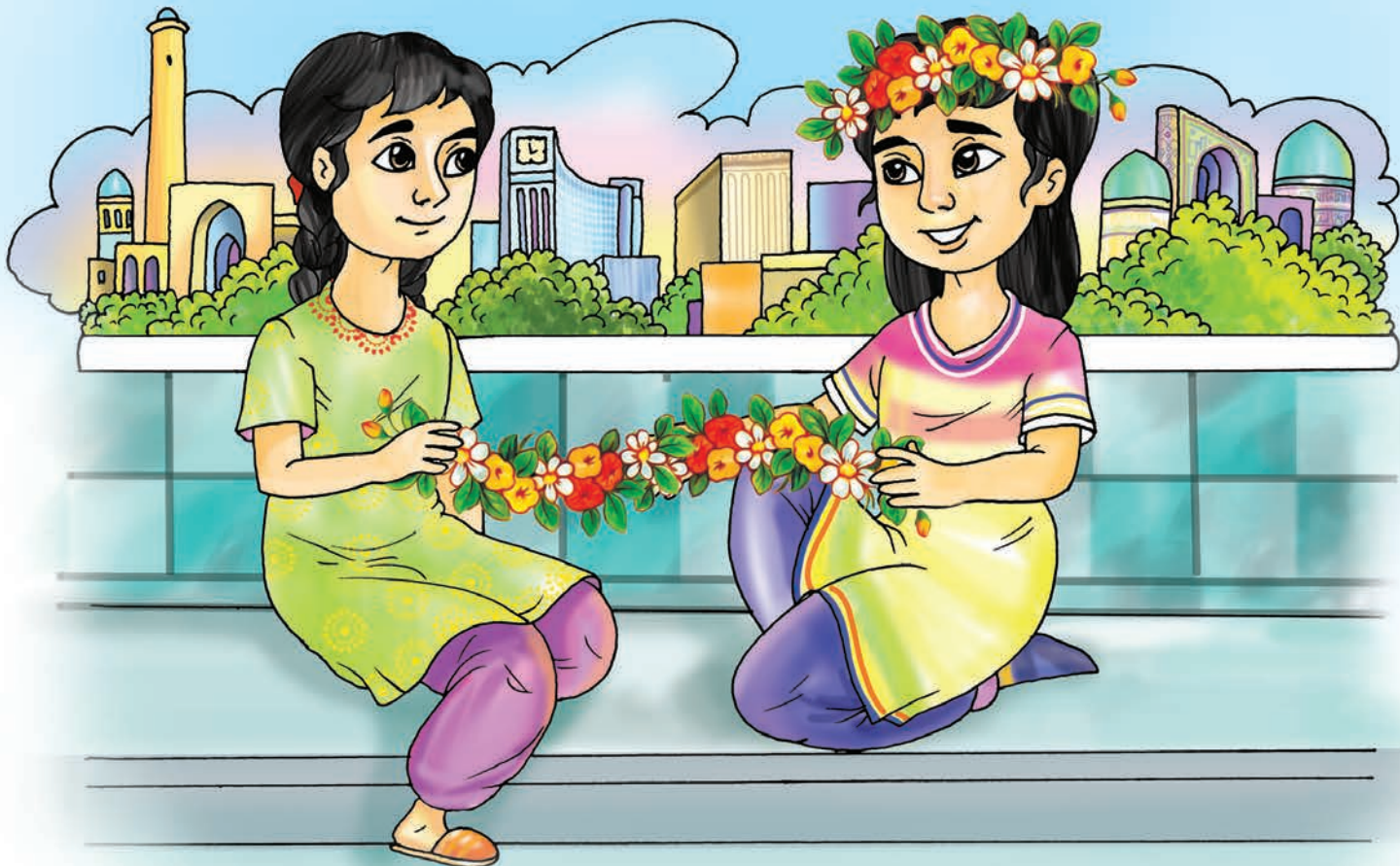
Ноталардын аталышын солдон оңго жана оңдон солго карай ырдаганды үйрөнгүлө.





Гафур Гуламдын сөзүнө жазылган
“CHITTIGUL” балдар элдик оюн ырын,
өзбек тилинде ырда.

Toshxon qiz o'zi-o'zi,
Boshida yo'rmado'zi.
Hayu, chittigul.

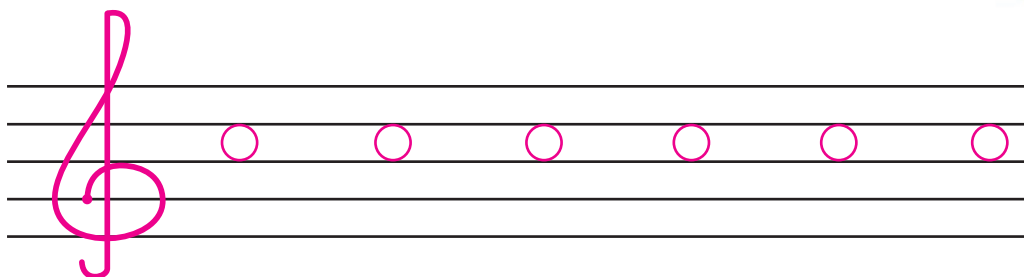




**Д. Амануллаеванын музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде жара-
тылган “DILOROMNING QO‘SHIG‘I”
ырын өзбек тилинде ырда.**

Quvnoq, xushovoz
Jajji Dilorom.
Qo‘shig‘i dilga
Baxsh etar orom:
“Ayam va dadam
Bo‘lsinlar bardam,
Dunyo turguncha
Tursinlar har dam”.

Kuylar Dilorom
Xushchaqchaq, bardam:
“Dunyoda ozod
Bo‘lsin har odam.
Qalb ovozimni
Tinglasin olam,
Tinglasin dadam,
Tinglasin olam”.

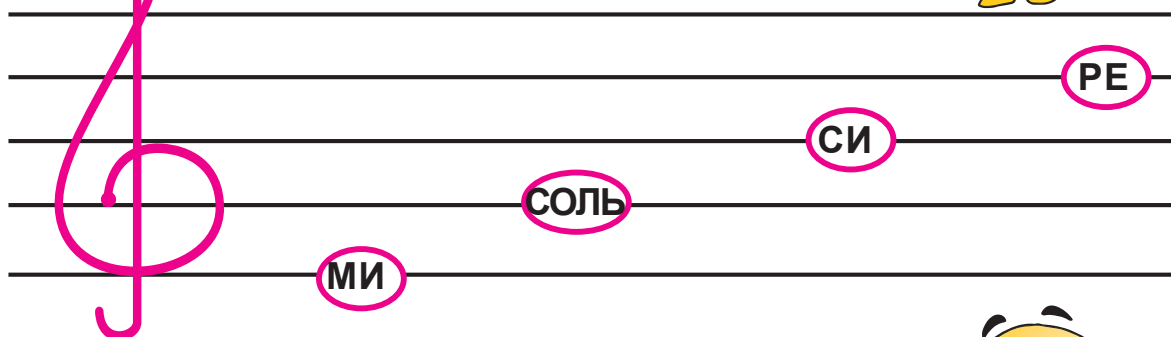
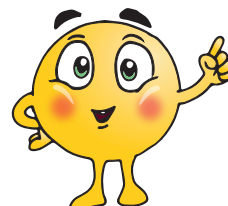


7–8-сабақтар

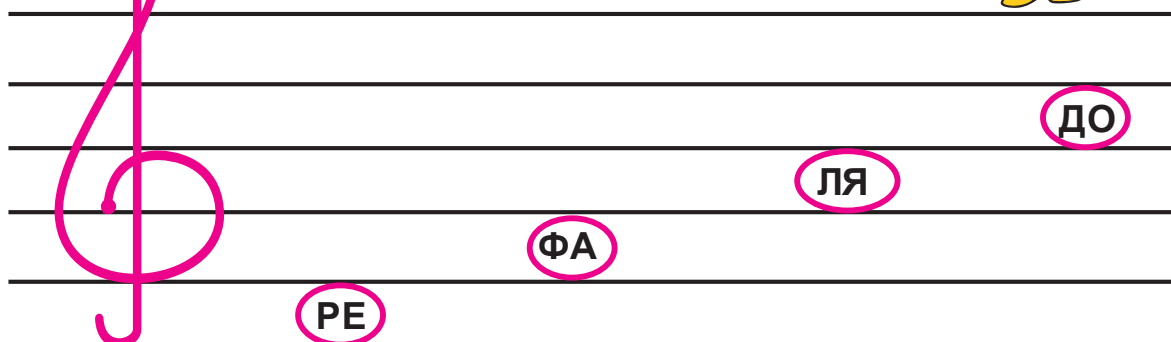
СЫЗЫКТАРДЫН ҮСТҮНДӨ ЖАНА АРАСЫНДА ЖАЙГАСКАН НОТАЛАР



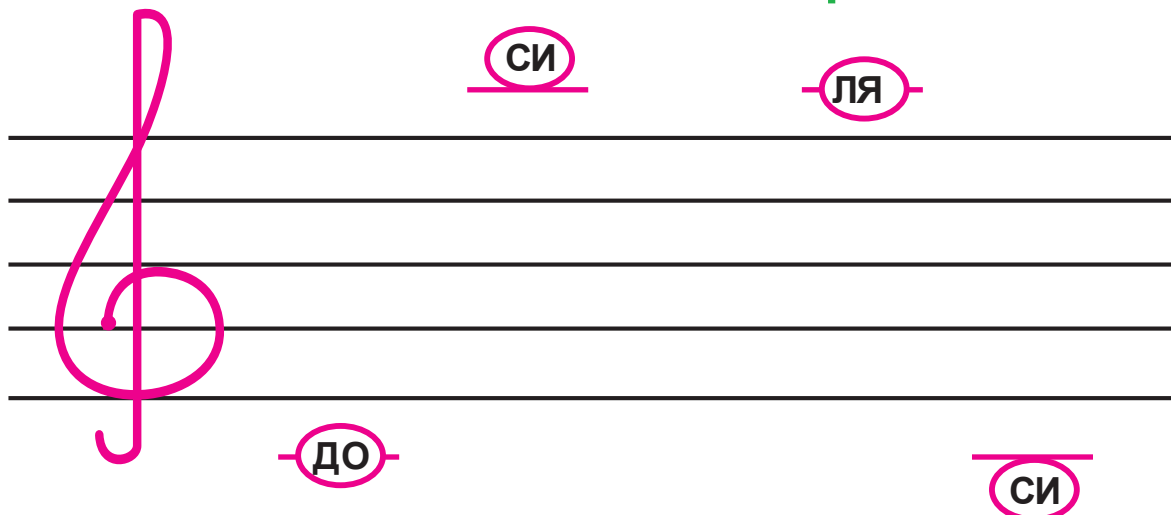
Сызыктардын үстүндө жайгашкан ноталар



Сызыктардын ортосунда жайгашкан ноталар



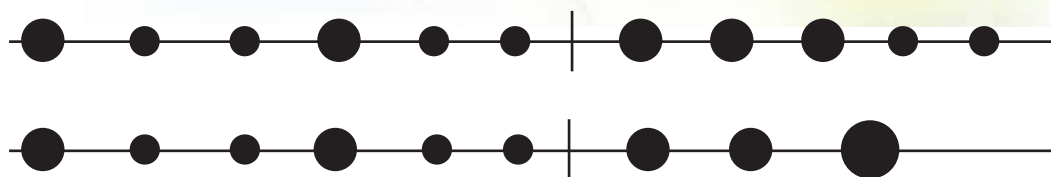
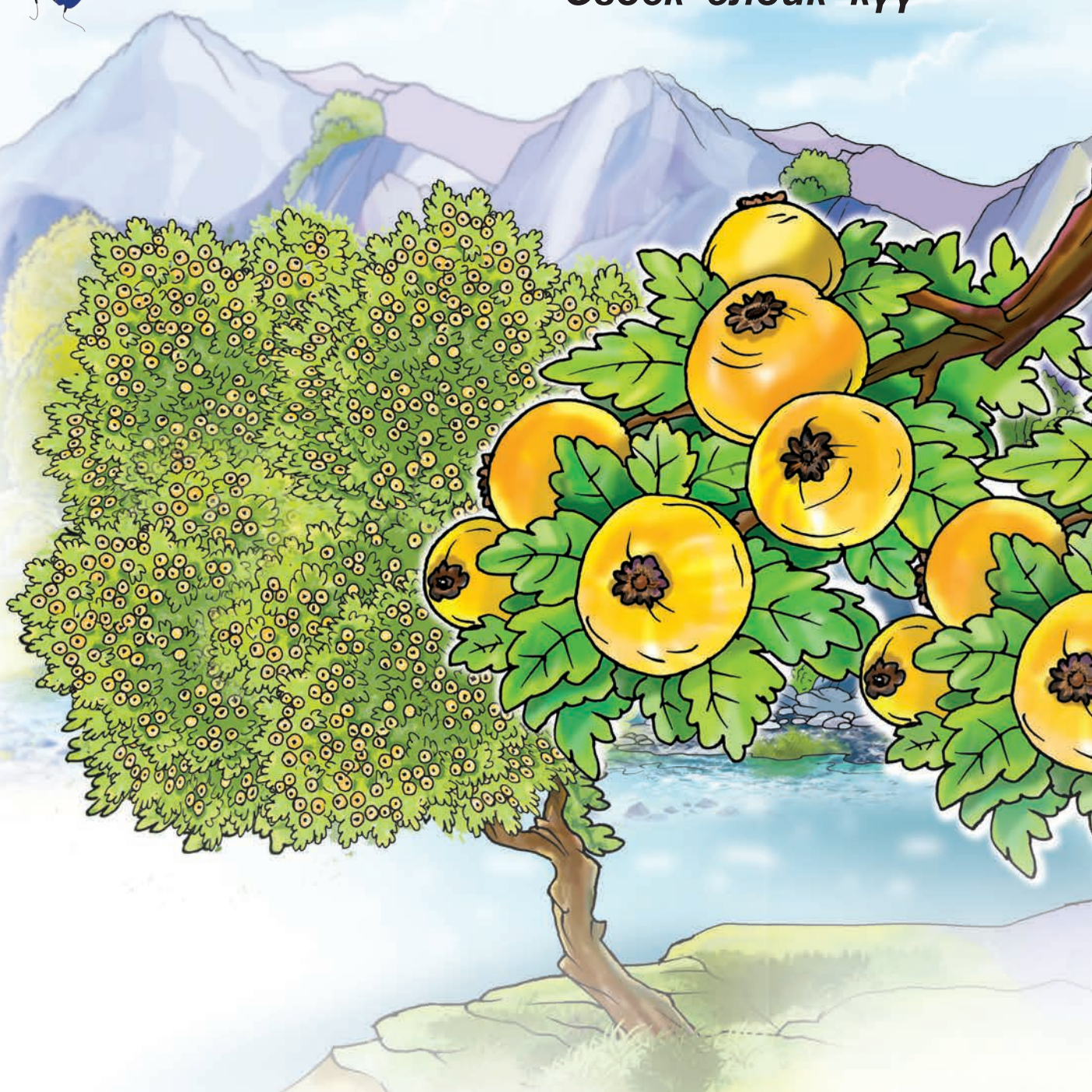
Кошумча сызыктарда жайгашкан ноталар





ДЎЛОНЧА

Ўзбек элдик күү





**Н. Нархожаевдин музыкасы жана
С. Барнаевдин ырынын негизинде
жаратылган “NEVARALAR QO‘SHIG‘I”
ырын өзбек тилинде ырда.**

Bog‘im bor, gulzorim bor,
Bosh bog‘bonim – bobomlar.
Shirin so‘zli, beozor,
Mehribonim – momomlar.

N a q a r o t :

Nevara, evara, chevaramiz,
Bizlar uyning chevarimiz.

Ostonamiz muqaddas,
Ahil ota-onamlar.
Oftob nuri tugamas,
Havas qilar odamlar.

N a q a r o t :

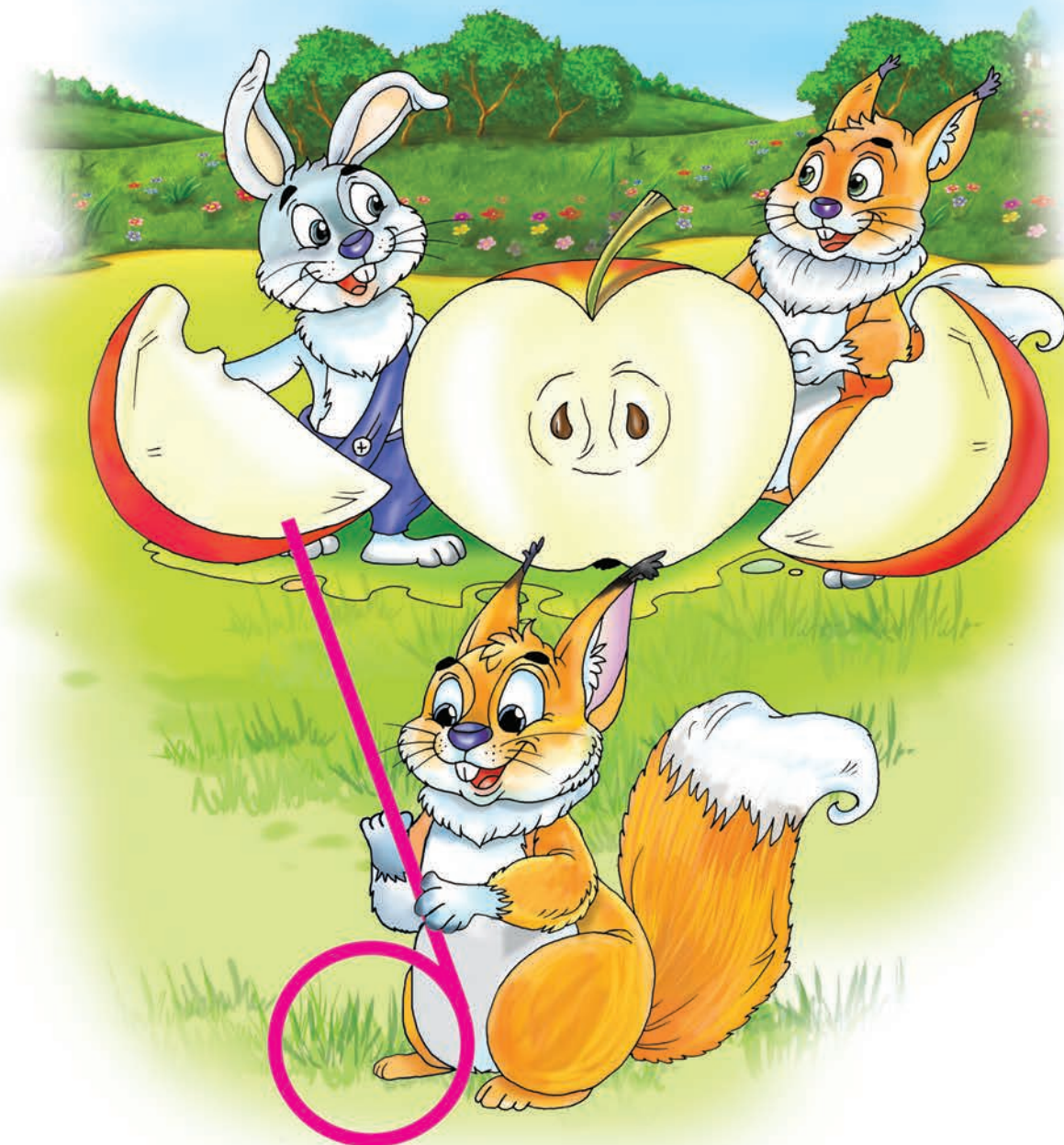
Niyatimiz pok, nurli,
Shundan bizlar g‘ururli.
Bobo, momolar bilan
Yashash qanday sururli!

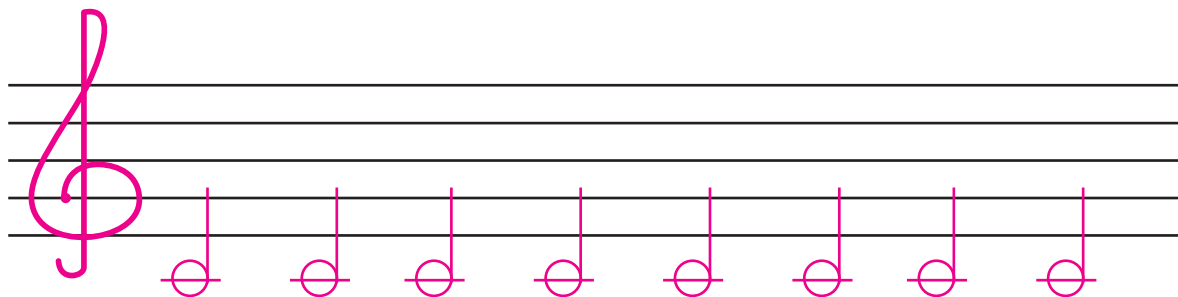
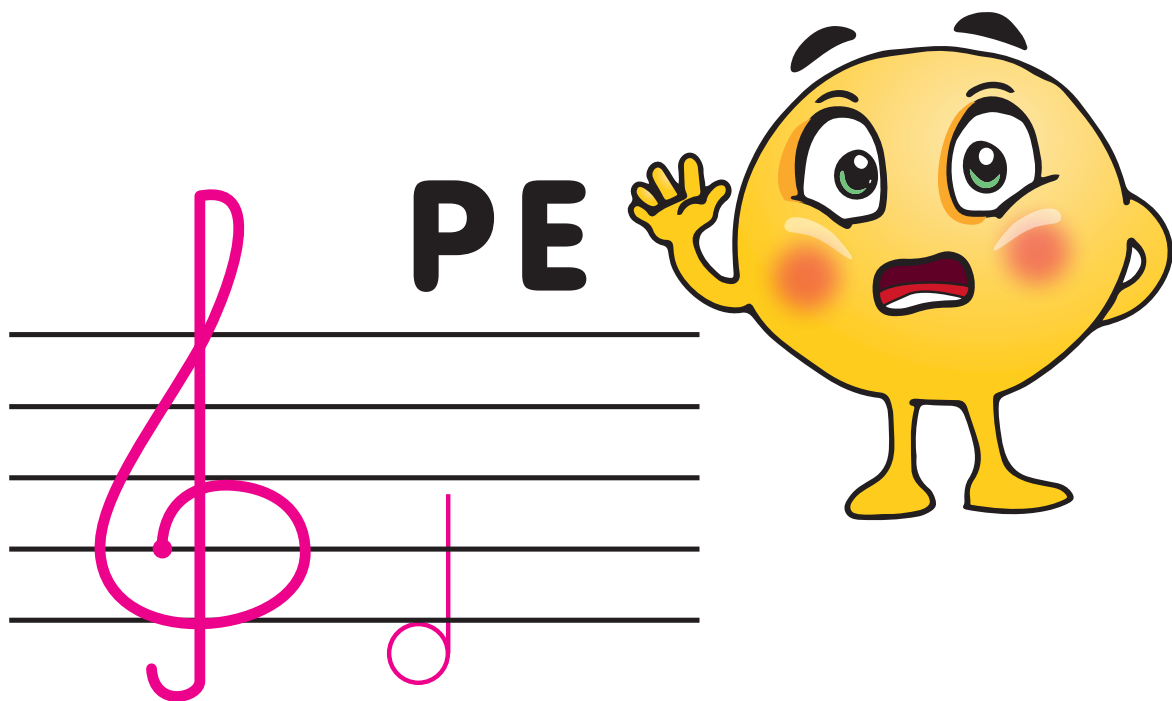
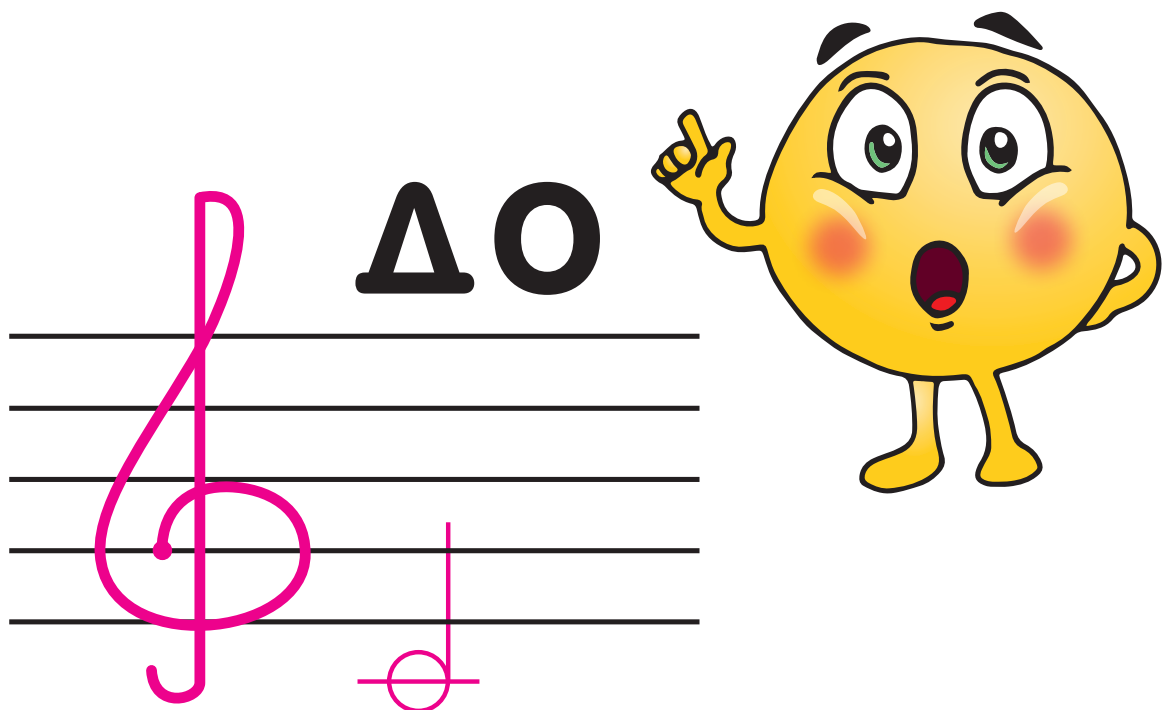
N a q a r o t .





ЖАРЫМ НОТА







НЕАПОЛИТАН ЎРЫ

Музыкасы П. Чайковскийдики









Two staves of musical notation. The top staff is a single line with a series of black dots and a white circle. The bottom staff is a single line with a series of black dots and a white circle. Below these are two staves of musical notation. The first staff has a pink treble clef and six pink eighth notes. The second staff is empty.

IV БӨЛҮМ. ЖАГЫМДУУ УЛУТТУК АСПАПТАР

1–2-сабактар

КЫЛДУУ АСПАПТАР

КОМУЗ



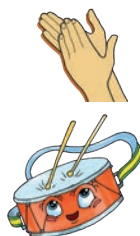
Элдик күү

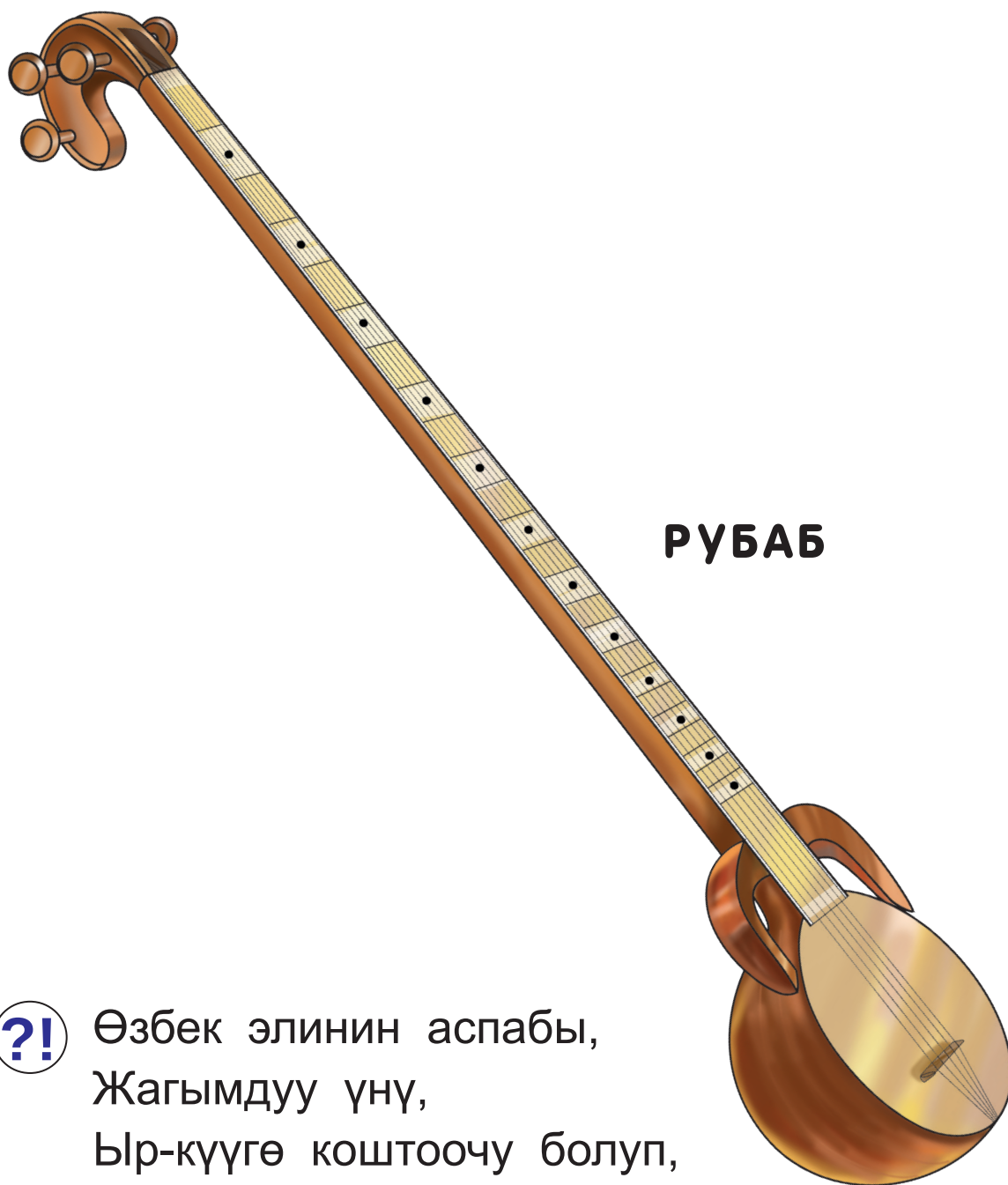


КОМУЗ



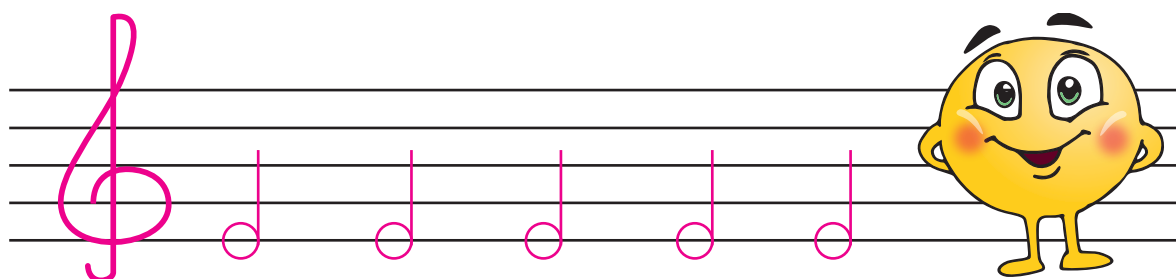
КОМУЗ – үч кылдуу аспап. Кыргыз элинин эң кеңири таралган улуттук кылдуу аспабы болуп саналат. Ал чертип ойнолот.





РУБАБ

?! Өзбек элинин аспабы,
Жагымдуу үнү,
Ыр-күүгө коштоочу болуп,
Ыраазы кылат элин.

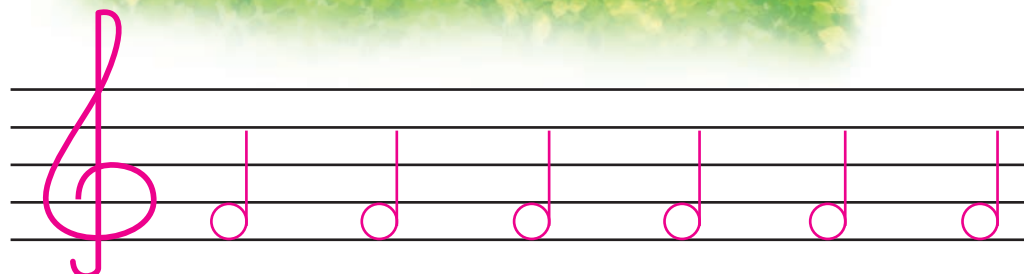




Д.Амануллаеванын музыкасы жана
П.Муминдин ырынын негизинде
жаратылган “BUG‘DOY” ырын өзбек
тилинде ырда.

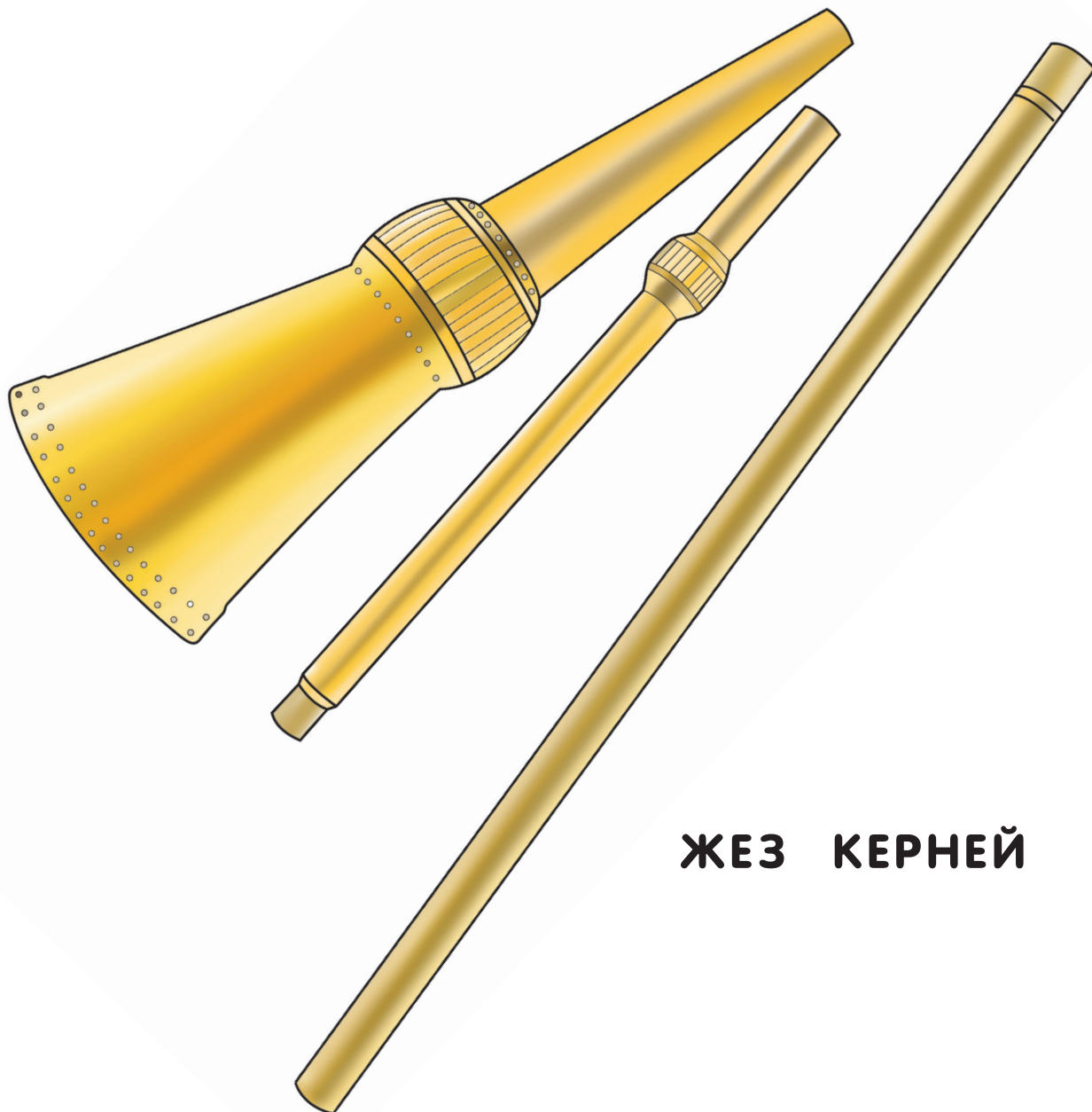
Ekkan edim,
Ko‘kat bo‘ldi, don bo‘ldi.
Pishgandan so‘ng,
Oppoqqina non bo‘ldi.

Elim boy, elim boy,
Nimaga boy?
Elim boy, elim boy,
Ekar bug‘doy!





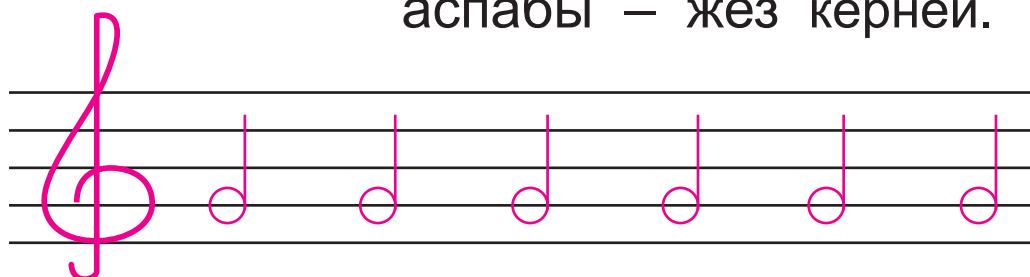
ҮЙЛӨМӨ АСПАПТАР



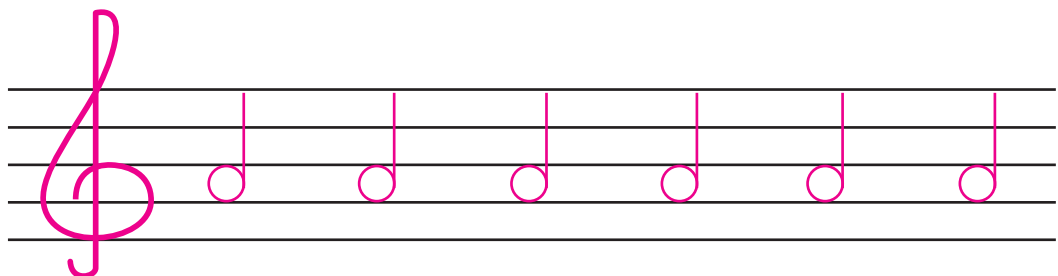
ЖЕЗ КЕРНЕЙ



Кыргыз элинин үйлөмө аспабы — жез керней.



СУРНАЙ





Х. Хасанованын музыкасы жана Х. Ахмедованын ырынын негизинде жаратылган “SEHRLI DUNYO” ырын өзбек тилинде ырда.

Dilda orzular, kuylaymiz jo'shib.
Quvonch, shodlikni kuylarga qo'shib.
Bolalik guldin bu go'zal chamanda.
Yashaymiz yoyrab, eng baxtli Vatanda.

Naqarot:

Kuylar olam sochib ziyo.
Chorlar har dam bu sehrli dunyo.

Porlasa nurlar, ochilar gullar,
Yaxshi tilakka to'лади dillar.
Kuyga solamiz, bu zamin, samoni,
Qo'shiqlar bilan bezab dunyoni.

Naqarot.



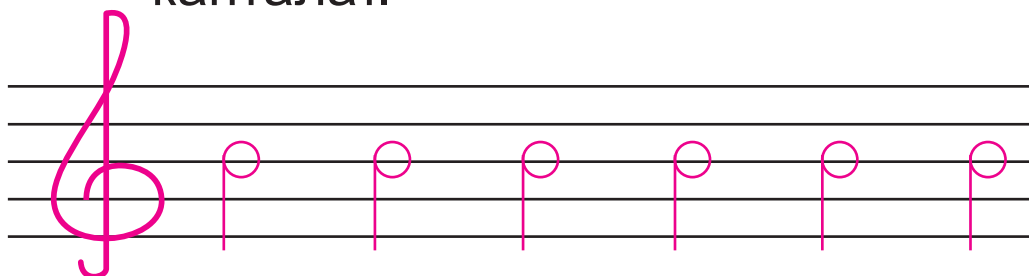
УРМА АСПАПТАР



ДОБУЛБАС

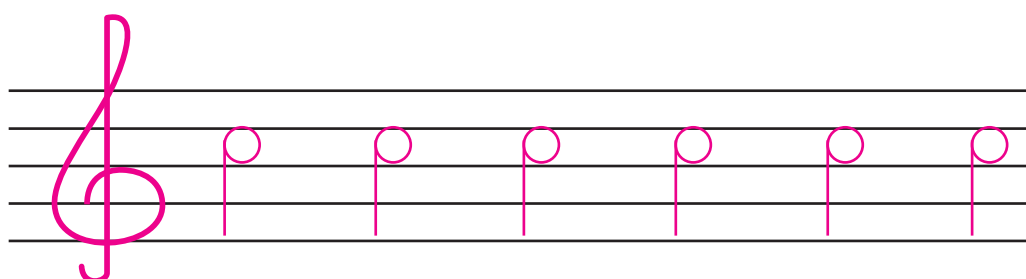


Добулбас – элдик урма музыкалык аспап. Анын сырты жакшы ийленген жумшак арчадан, талдан, кайыңдан жасалат. Тегерек алкагы төөнүн, жылкынын, уйдун териси менен капталат.





НАГАРА





ХОРАЗМЧА

Ўзбек элдик күү
Н. Нархожаев кайта иштеген

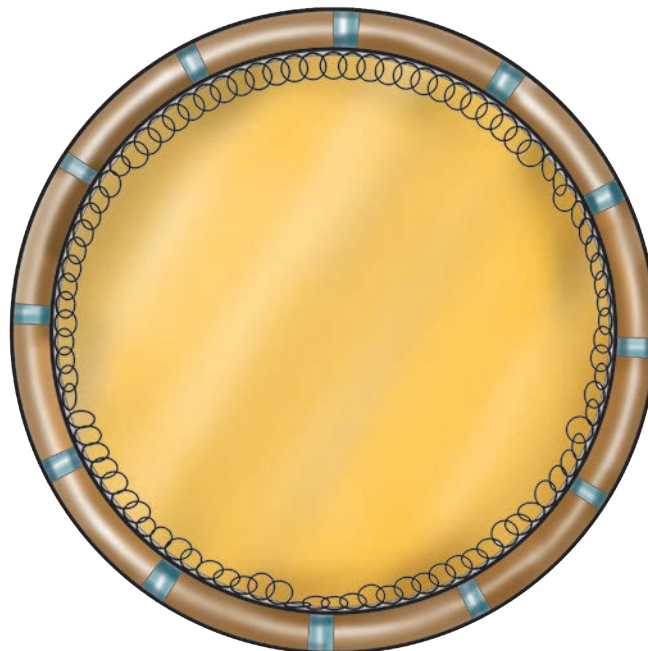




**Д. Амануллаеванын музыкасы жана
П. Муминдин ырынын негизинде
жаратылган “CHILDIRMA” ырын
өзбек тилинде ырда.**

O‘zi oyday,
Ziraklari shildir-shildir.
Chalغانingda
Ohanglari xilma-xildir.

Topsang, darrov bildirma,
 bildirma, bildirma,
Gum-bada-gum, gum-bada-gum,
 gum-bada-gum,
Uning nomi – childirma!



КОМПОЗИТОР, АКЫН, МУЗЫКАНТ ЖАНА ЫРЧЫ

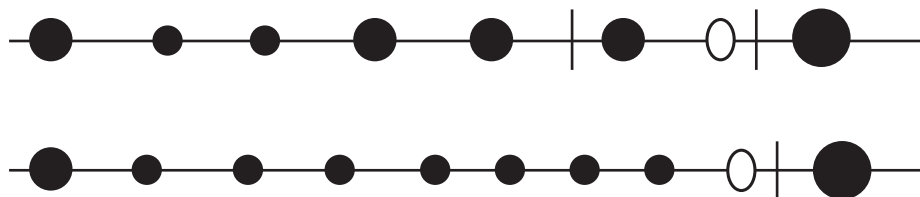
Композитор – музыка жаратат.
Акын – ыр жазат.
Музыкант – аспапта ойнойт.
Ырчы – ырдайт.





ПОЛЬКА

Музыкасы *М. Глинканыкы*





ШАЙЫР МУЗЫКАНТ

Сөзү Ж. Абдыкалыковдуку
Музыкасы Н. Давлесовдуку

Комуз күүсү кагылат,
Кыяк тартсам жаңырат.
Коштоп турат барысын,
Барабанын дагурат.
Комуз кагылат,
Кыяк жаңырат,
Барабанын дагурат.

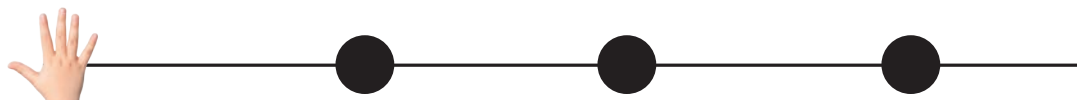
Ойной берем жаңылап,
Коён, түлкү дабырап.
Кулактарын тикчийтип,
Уксак дешип жабылат.
Ойнойм жаңылап,
Кыяк жаңырат,
Уксак дешип жабылат.



БЫШЫКТОО ҮЧҮН ТАПШЫРМАЛАР



“ЧИТТИГУЛ”



“ДИЛХИРОЖ”



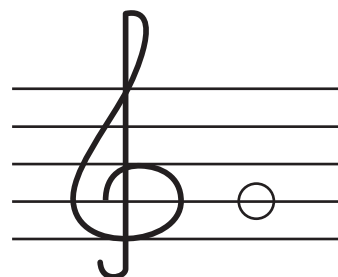
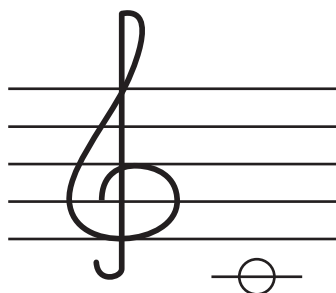
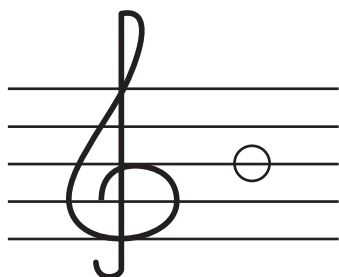
“ДОИРА”



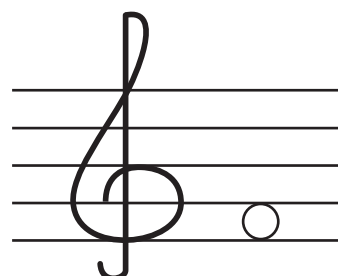
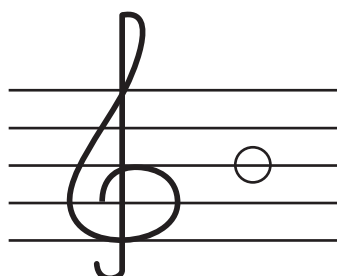
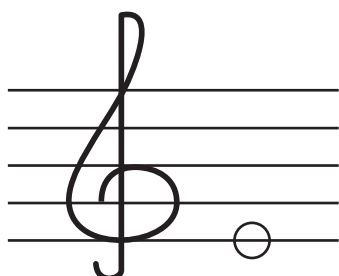


ӨЗҮҢ ТАП

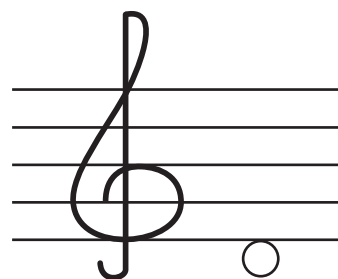
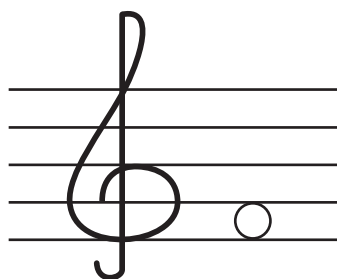
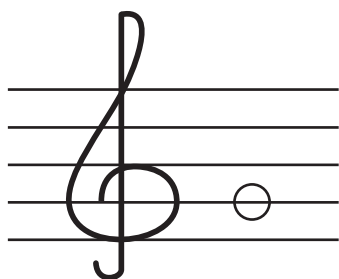
ДО нотасын тап.



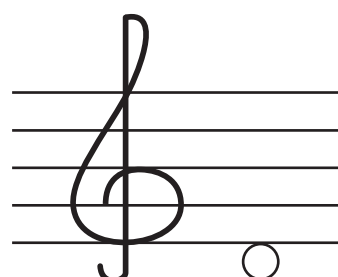
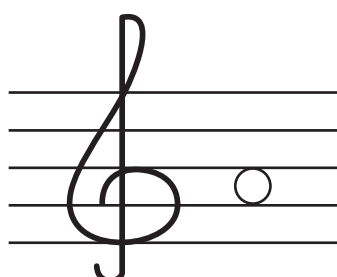
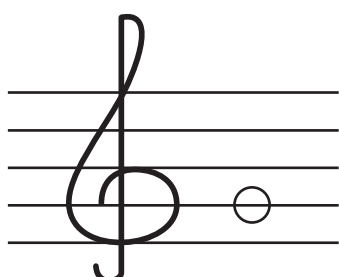
МИ нотасын тап.



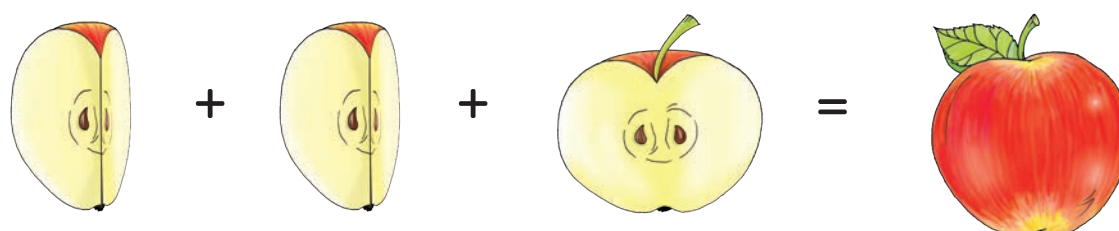
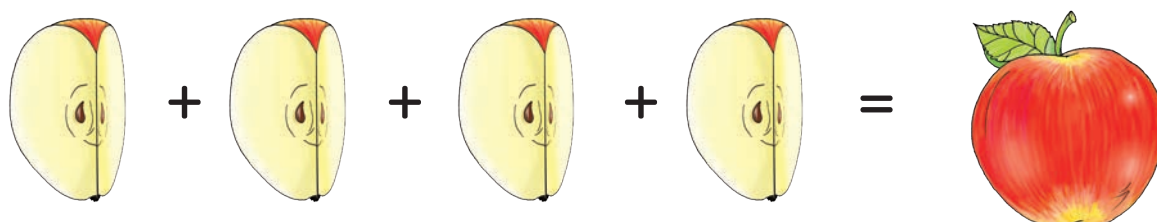
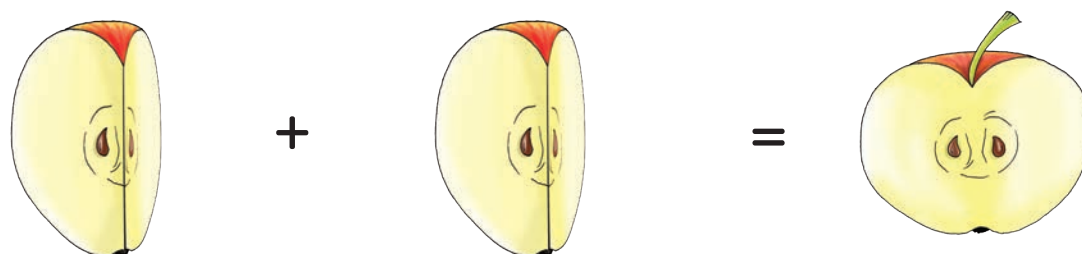
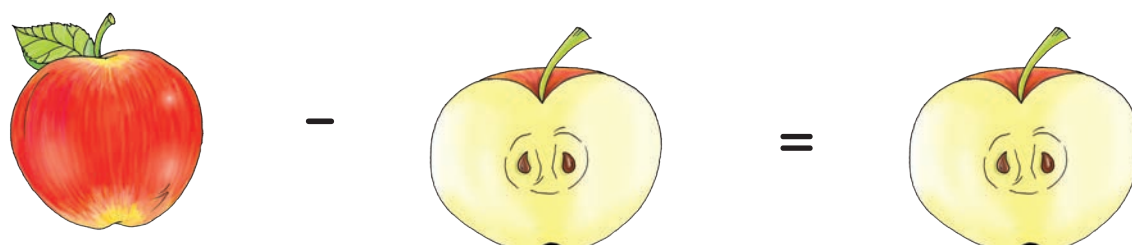
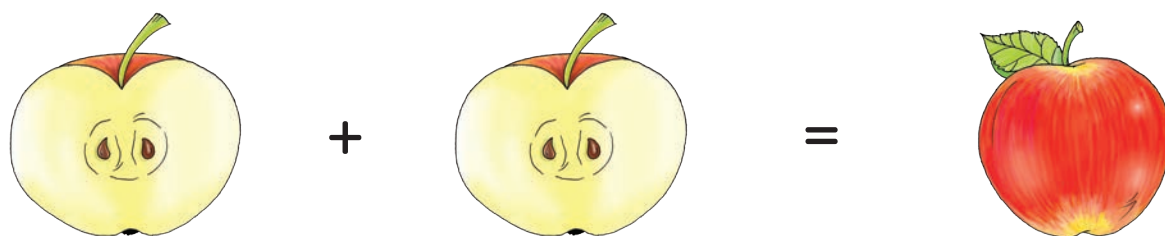
РЕ нотасын тап.



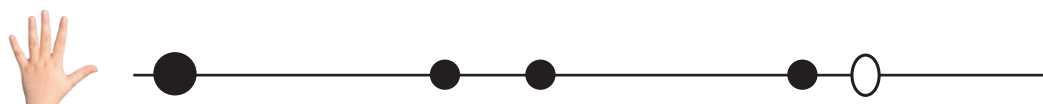
ЛЯ нотасын тап.



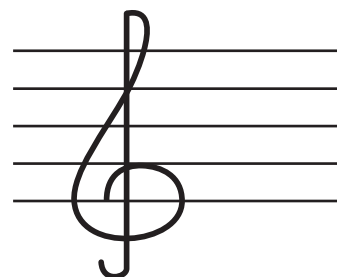
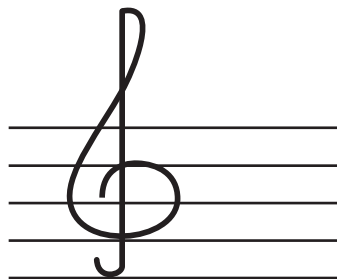
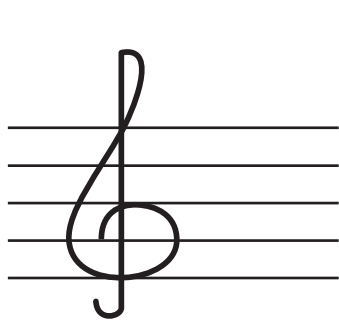
?! МӨМӨЛӨРДҮ ТЕҢ БӨЛҮКТӨРГӨ БӨЛ.



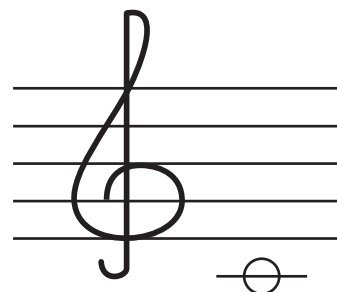
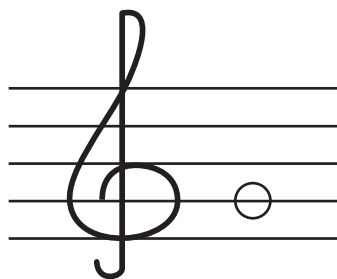
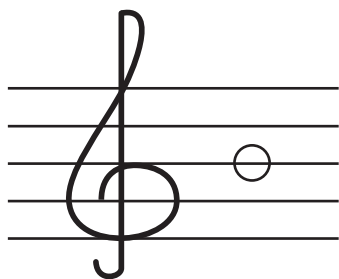
“Полька” күүсүнүн ритмин аткар.



Туура жазылган соль ачкычын тап.



ДО нотасын тап.



МАЗМУНУ

I БӨЛҮМ. БИЗ ЖАКТИРГАН КҮҮ ЖАНА ЫРЛАР

Ырдоо эрежелери	4
Ўзбекистан Республикасынын мамлекеттик гимни.	
Сөзү А. Ариповдуку, музыкасы М. Бурхановдуку.....	5
Добуштар. Шоокумдуу жана музыкалык добуштар	6
«Андижон полькаси». Өзбек элдик күү	9
«Мектеп ыры».	
Сөзү Ж. Абдыкалыковдуку, музыкасы А. Мурзабаевдыкы	10
Нота сызыгы жөнүндө түшүнүк	12
«Anjir» Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныкы	12
«Ракс» Музыкасы Н. Нархожаевдики	13
Биз жактырган күүлөр	14
«Дилхирож» Өзбек элдик күү	14
«Күздө» Сөзү А. Токомбаевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики.....	15
Биз жактыргын ырлар	16
«Олмача анор». Өзбек элдик күү.....	16
Музыкалуу оюндар	18
«Ак терек, көк терек» Кыргыз эл ыры	18
«Коёну» Сөзү А. Токомбаевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики.....	19

II БӨЛҮМ. «МУЗЫКА ААЛАМЫНА САЯКАТ»

Скрипкалык ачкыч	20
«Юриш марши». Музыкасы Ф. Назаровдуку	22
«Bir, ikki, uch ...». Сөзү Р. Толибдики, музыкасы Н. Нархожаевдики ..	23
Ноталардын аталышы	24
«Zina». Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныкы	24
«Ой, энеке».	
Сөзү А. Токомбаевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики	26
До, ре ноталар	28
«Piano».	
Сөзү М.Зайнитдинованыкы, музыкасы Ж.Нажмиддиновдуку	29
«Окуу, окуу». Сөзү А.Токомбаевдики, музыкасы Н. Давлесовдуку	30
Ми нотасы	32
«Кари наво». Өзбек элдик күү, Н.Нархожаев кайта иштеген.....	32
«Archa bayram». Сөзү П.Муминдики, музыкасы Н. Нархожаевдики	33
Бышыктоо үчүн тапшырмалар	34

III БӨЛҮМ. МУЗЫКА САБАТЫНА САЯКАТ

Фа, соль ноталар	36
«Норим-норим». <i>Өзбек элдик күү, Н.Нархожаев кайта иштеген</i>	37
«Birinch qor». <i>Сөзү П.Муминдики, музыкасы Н. Нархожаевдики</i>	38
Ля, си ноталар	39
«Jo'jalar». <i>Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныки</i>	40
«Көпөлөк». <i>Сөзү А.Токомбаевдики, музыкасы А. Малдыбаевдики</i>	41
Ноталардын аталыштары жана алардын ырааттуулугу	42
«Читтигул». <i>Балдар элдик оюн-ыры</i>	44
«Diloromning qo'shig'i». <i>Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныки</i>	45
Сызыктардын үстүндө жана арасында жайгашкан ноталар	46
«Дўлонча». <i>Өзбек элдик күү</i>	47
«Nevaralar qo'shig'i». <i>Сөзү С. Барнаевдики, музыкасы Н. Нархожаевдики</i>	48
Жарым нота	49
«Неаполитан ыры». <i>Музыкасы П. Чайковскийдики</i>	51

IV БӨЛҮМ. ЖАГЫМДУУ УЛУТТУК АСПАПТАР

Кылдуу аспаптар	52
Комуз. <i>Элдик күү</i>	52
«Bug'doy». <i>Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныки</i>	54
Үйлөмө аспаптар	55
«Sehrli dunyo». <i>Сөзү Н. Ахмедованыки, музыкасы Х. Хасанованыки</i>	57
Урма аспаптар	58
«Хоразмча». <i>Өзбек элдик күү, Н. Нархожаев кайта иштеген</i>	60
«Childirma». <i>Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д. Амануллаеваныки</i>	61
Композитор, акын, музыкант жана ырчы	62
«Полька». <i>Музыкасы М.Глинканыки</i>	63
«Шайыр музыкант». <i>Сөзү Ж. Абдыкалыковдуку, музыкасы Н. Давлесовдуку</i>	64
Бышыктоо үчүн тапшырмалар	65

O'quv nashri

Nadim Norxo'jayev, Gulnora Ganiyeva

MUSIQA

*Umumiy o'rta ta'lim maktablarining
1-sinfi uchun darslik
(Qirg'iz tilida)*

Которгон *Расия Жуманазарова*

Редактор *Гулзада Шерматова*

Художник *Умид Сулайманов*

Тех. редактор *Акмал Сулайманов*

Керкөм редактор *Сарвар Фармонов*

Дизайнер *Дилмурод Мулла-Ахунов*

Компьютерде даярдаган *Алимардон Акилов*

Музыка 1-класс [Текст]: окуу китеби / Н.Нархожаев [ж. башк.]. – Ташкент:
Республикалык билим берүү борбору, 2021. – 72 б.

ISBN 978-9943-7115-1-8

УЎК 78(075)
КБК 74.268.53
85.3я7

Басууга 01.07.2021-жылы уруксат берилди. Форматы 60x84 1/8.
Ариал гарнитурасы. Кегли 18 шпондуу. Офсеттик басма.
Шарттуу басма табагы 8,37. Эсептик басма табагы 7,13.
Нускасы 972. Буюртма № ____

«Kolorpak» ЖЧК басмаканасында басылды.
Ташкент шаар, Юнусабад району, Янгишаар көчөсү, 1-А үй.



COLORPACK